

СТЕНОГРАМА

засідання Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України у сфері оборони, антикорупційного законодавства України та дотримання прав і свобод людини під час дії воєнного стану

9 лютого 2026 року

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні колеги, шановні запрошені, шановні представники засобів масової інформації, вітаю вас всіх! І ми продовжуємо наше засідання. У нас колеги є присутні, є колеги в Zoom, і сьогодні в нас достатньо насичений порядок денний, тож не будемо витрачати час і будемо починати працювати.

Хочу повідомити вам і для початку трішки інформації. Ми запрошували на сьогодні в черговий раз Голову Держфінмоніторингу pana Філіпа Проніна. Однак з паном Філіпом у нас все ніяк не складається. Нагадаю, що на два засідання нашої тимчасової слідчої комісії пан Філіп повідомляв про те, що в нього лікарняні. На минуле, коли ми на минулому тижні збиралися і тоді перенесли з технічних причин нашу публічну частину засідання, пан Філіп повідомив знову, що в нього лікарняний, але тепер по хворобі дитини. Ну, а сьогодні пан Філіп Пронін у відрядженні. Однак, ми запитали інформацію про відрядження pana Проніна за минулий рік і про ці відрядження. І виявилась досить цікава інформація, я би сказав.

От зараз у Києві мінус 10, і, я думаю, кияни це дуже відчують, як і всі українці, на жаль, без тепла, світла багато хто і багато годин на добу, но в своїх відрядженнях пану Проніну тепло, бо відрядження в нього цікаві, наприклад, Танзанія. Тобто він провів, значить, останній час, всі ці дні перед цим засіданням в Танзанії в місті Аруша, там тепла погода. Ми можемо самі уявити собі, що там трішки тепліше, ніж тут. Може, мета його була трішки привезти нам тепла. Оце наш пан Пронін, ми його фізично не можемо побачити, тому показуємо вам його фото. Може, його хтось впізнає з Танзанії

чи ще десь. І трішки він там, значить, збирав тепла для України для того, щоб привезти нам. А зараз він у Мексиці, друзі. У нього нове відрядження, тепер Мексика. Яюсь обирає більш теплі краї пан Філіп Пронін. Взагалі за 2025 рік він був у закордонних відрядженнях 43 дні, пан Пронін. Це погода у нас де, це Танзанія чи Мексика? Це Мексика. Там тепло. Там трішки тепліше ніж в Україні. Ну, може, в принципі, пан Пронін тому туди і направився.

За минулий рік він був 43 дні у відрядженнях. Всі відрядження закордонні. Відряджень по Україні в фінмоніторингу не буває. Всі відрядження за кордон – Париж, Страсбург, Цюріх, переважно такі напрямки. Ну, і трішечки екзотики – Танзанія, Мексика.

Цікава історія про поїздку пана Проніна в Цюріх в Швейцарію в 25-му році. Сам захід там організувало швейцарське бюро протидії відмиванню коштів. Захід відбувався 2 жовтня. Але пан Пронін туди поїхав туди так, щоб захопити час з 30 вересня по 4 жовтня. А виїхав взагалі 28-го. І по дивному збігу обставин 29 вересня у пана Проніна день народження. Тож він мав можливість його в Цюріху відсвяткувати перед початком того відрядження. До речі, до нас тут раніше ходив пан Корольчук, його перший заступник, якому там ставили питання. Цього разу він чомусь не прийшов, після того як ми затребували наді по відрядженнях цих панів. До речі, ми по пану Корольчуку ще окремо зберемо. Так-от цікаво, що коли в Цюріху день народження, виходить, святкував пан Пронін 29 вересня, то чомусь пан Корольчук не став виконуючим обов'язків. Зазвичай він виконуючий обов'язків. Тому цікаве питання, чи теж не був він в Швейцарії в тому ж самому місці і на тих самих заходах.

Чому Танзанія і Мексика стали лідерами в боротьбі з відмиванням коштів, це цікаве питання. Ми обов'язково ці питання ще поставимо. Але я як голова тимчасової слідчої комісії з питанням такого складного життєвого шляху і складної роботи пана Проніна буду звертатись на Прем'єр-міністра України і міністра фінансів, який, Міністерство фінансів координує діяльність Державного фінансового моніторингу, щодо того, щоб

розібратися... Шановний пан Величкович, будь ласка, доєднуйтеся до нас в президії. Народний депутат Величкович. Щодо того, щоб розібратися все-таки в складній роботі пана Проніна, чому саме там він обирає своє знаходження. Ну, а поки передаємо пану Проніну в Мексику привіт.

Тепер ми продовжуємо, і наступне, в нас теж інформація, ми чекаємо на пана Милованова. Пан Милованов вже почав трішки краще спілкуватися з нами, бо спочатку він якось не розумів мету і цілей роботи тимчасової слідчої комісії, тепер він повідомив нам, що він у відрядженні в місті Харків. Це не Танзанія, як у пана Проніна, це місто Харків, тут питань, звичайно, менше. Однак ми очікуємо на пана Милованова тут на засіданні, тому що є до нього питання в першу чергу як до члена наглядової ради Енергоатому і не тільки.

Тут, пане Валентине, ви хотіли щось додати організаційне, скажімо.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Дякую, пане голово.

Шановні колеги і шановні всі присутні, ми ще раз, особливо для громадян України, хотіли би зазначити чітко, в тому числі і ...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Мікрофон працює?

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Так, якщо і не працює, голосу вистачає. Чітко, щоб люди не сумнівались, особливо в соціальних медіа і в засобах масової інформації. Тимчасова слідча комісія Верховної Ради є колегіальним органом, це згідно з законом – раз. Тимчасова слідча комісія жодним чином не є політичним органом – це два. Третє. Тимчасова слідча комісія Верховної Ради створюється єдиним законодавчим органом Верховної Ради для двох речей, для двох функцій: перша – це розслідування, дослівно, розслідування питань, які становлять суспільний інтерес, і друге – це контроль за дотриманням законодавства. Ось дві функції, які виконує і ця ТСК в тому числі.

Я просив би це прийняти як довідкову інформацію, і тим невігласам, які пишуть щось інше або намагаються ввести в оману громадян України, не вірте.

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую дуже, пане Валентине.

Переходимо до нашого наступного питання порядку денного. Це сьогодні ми запросили до нас і хочемо заслухати ситуацію, пов'язану з порушенням прав людини в Україні. І ми дуже дякуємо, що з нами сьогодні Уповноважений Верховної Ради з прав людини пан Дмитро Лубінець. Дякую, пане Дмитре, за те, що ви сьогодні з нами і маєте можливість відповісти на ті питання і розповісти ту ситуацію, яка є. Наш регламент роботи буде таким: спочатку ми вам надамо слово для короткої доповіді, а потім будемо ставити питання.

Вам слово, пане Дмитро. Будь ласка, да, якщо можна.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Доброго дня, шановний Олексій Олексійович, шановні народні депутати, колеги, колежанки, всі присутні! В першу чергу я хотів подякувати за те, що сьогодні на засідання ТСК шановними народними депутатами було ініційовано, на мій погляд, дуже важливе питання щодо порушень прав громадян України. У нас є невеличка презентація, я буду її використовувати.

Я розпочну з того як омбудсмен України, як Уповноважений Верховної Ради України з прав людини я безпосередньо відповідаю за парламентський контроль за дотриманням прав і свобод людини. І сьогоднішній мій обов'язок на засіданні ТСК представити об'єктивний аналіз ситуації та вказати, де це потрібно, на проблемні питання та звернутись до шановних народних депутатів щодо можливих пропозицій, як усунути проблемні питання, які зараз я фіксую.

Хочу почати з головного. Військова служба є конституційним обов'язком людини, але цей обов'язок не анулює право на людську гідність. Ми не маємо допустити, щоб мобілізаційний процес перетворився на інструмент дескредитації держави. Саме тому Офіс Уповноваженого в цьому напрямку працює в режимі максимальної оперативності.

Сьогодні разом зі мною присутній на засіданні ТСК мій представник Ковбаса Юрій Михайлович. Фактично мій заступник по цьому напрямку, який захищає права громадян України по напрямку сектору безпеки і оборони, і в тому числі реагування на порушення прав громадян України, пов'язані з мобілізаційними процесами, безпосередньо входить в перелік його обов'язків.

Другий слайд. Хочу звернути увагу, шановні народні депутати і шановні присутні, це кількість звернень, які ми офіційно отримали від громадян України щодо можливого порушення їхніх прав.

Зверніть увагу на 2022 рік. Всього-на-всього 18 громадян України звернулися до мене, що їхні права були порушені. Напевно, всі пам'ятають, що у 2022 році громадяни України стояли в чергах до територіальних центрів комплектування, щоб добровільно приєднатися до сил оборони.

У 2023 році 514 офіційних звернень.

У 2024 році, зверніть увагу, стрімкий ріст, практично в 7 разів, 3 тисячі 312 звернень я отримав від громадян України.

За весь 2025 рік я отримав 6 тисяч 127 звернень від громадян України, що майже вдвічі більше, ніж минулого року.

Якщо порівняти початок повномасштабної агресії з боку Російської Федерації і сьогоднішній день, то кількість скарг на ТЦК та СП зросла у 333 рази. І, я бачу, що кожного року ця цифра фактично подвоюється або потроюється. Це вже непоодинокі випадки, а лавина скарг, які свідчать, на мій погляд, про системну кризу, яку ми терміново повинні усунути.

Найбільш поширеними скаргами є: незаконне обмеження свободи пересування під час затримання, доставляння військовозобов'язаних до

територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, поверхнєве проведення медичних оглядів військово-лікарськими комісіями, порушення під час розгляду питань надання відстрочки від призову, незаконне утримання осіб у приміщеннях ТЦК та СП до моменту відправлення у військові частини.

Окремо хочу зазначити, що у нас є непоодинокі випадки щодо незаконного забирання приватних речей, наприклад, мобільних телефонів працівниками ТЦК та СП.

Окремо хочу зазначити, що у 2025 році, за матеріалами Офісу Уповноваженого, органами досудового розслідування внесли до Єдиного реєстру досудових розслідувань 34 відомості щодо скоєння службовими особами ТЦК і СП дій, які мають ознаки кримінальних правопорушень. Більше, за нашою інформацією, ми ще не отримали офіційну відповідь, але за нашим реагуванням, те, що на сьогодні відомо, в 2025 році було відкрито не менше як 60 дисциплінарних проваджень, внутрішніх розслідувань, щодо результатів яких ми оцінюємо під час підготовки щорічної доповіді, яку я буду представляти в українському парламенті за 2025 рік.

Окремо хочу наголосити, наступний слайд, щодо здійснення моніторингових візитів до приміщень ТЦК і СП. Я не буду зупинятися на всіх, останні були проведені моніторингові візити – Харківський обласний, Шевченківський район в місті Харкові, Київський міський, Оболонський та Подільський райони у місті Києві, Броварський, Бучанський, Білоцерківський, Вишгородський райони ТЦК і СП та Київський обласний ТЦК і СП. За результатами цих візитів та опрацювання скарг ми виокремлюємо наступну проблематику в роботі ТЦК і СП, що негативно впливає на якість виконання мобілізаційних заходів.

А саме, перше, кадрова невідповідність. Призначення на посади в ТЦК осіб без досвіду роботи з цивільним населенням, а також залучення військовослужбовців із зони бойових дій, при всій повазі до них, але без елементарного роз'яснення діючого законодавства, які є обов'язки, і саме головне, які є права у працівників ТЦК і СП на виконання своїх посадових

обов'язків. Немає, за нашою інформацією, немає елементарного тренінгу, які є права у громадян України, які права можуть бути обмежені згідно Конституції, які не можуть бути обмежені навіть в умовах воєнного стану.

Технічний аспект. Відсутність у груп оповіщення пристроїв для зчитування QR-кодів, що призводить до безпідставних вимог, так названо, прослідувати фізично до приміщень ТЦК і СП для перевірки даних, які фактично і так є в системі. Ми завжди наголошуємо, що службові особи ТЦК не мають повноважень затримувати чи утримувати осіб. Будь-яке обмеження волі на території ТЦК і СП без рішення суду прямо суперечить Конституції України та статті 5 Європейської конвенції з прав людини.

Останнім часом ми масово фіксуємо, що працівники ТЦК і СП діють без розпізнавальних шевронів. На жаль, у 2025 році ми побачили масово, що працівники ТЦК і СП закривають обличчя, що є прямим порушенням, на мій погляд, як статуту, так і діючого законодавства України для того, щоб унеможливити ідентифікацію осіб, які порушують права громадян України. Неодноразово ми фіксували, що затримання, так названо, затримання, перевірка документів, обмеження волі відбувається виключно групами сповіщення ТЦК і СП без фізичної присутності працівників Національної поліції. Так само, я завжди наголошую, що це є пряме порушення прав громадян України, бо згідно діючого законодавства перевіряти документи мають виключно органи правопорядку. Це прописано в Конституції в діючому законодавстві. Більше того, в Конституції чітко зазначено, що не можуть приймати участь в обмеженні прав працівники військових частин, а працівники ТЦК і СП є військовослужбовці військових частин. Таким чином, що є системне порушення прав громадян України.

Наступне, що ми зафіксували і постійно фіксуємо. Невідповідність умов перебування стандартам людської гідності. Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 560 для формування команд мають створюватися збірні пункти з належними побутовими та санітарними умовами. Проте фактичний стан речей суттєво відрізняється від нормативних

вимог. Ми фіксуємо перебування осіб у приміщеннях, не пристосованих для тривалого перебування, без належних спальних місць, організованого харчування, та і дуже часто ми фіксуємо, що немає елементарних санітарно-гігієнічних норм або вони не передбачені для такої кількості осіб, які там фізично перебувають або перебували. Так само це я фіксую як пряме порушення статті 5 Європейської конвенції з прав людини та Конституції України.

Неодноразово по кожному випадку я спрямовував запити до Генерального штабу Збройних Сил України, обласних ТЦК та СП щодо правових підстав функціонування таких об'єктів. На жаль, дуже часто ми отримуємо офіційні відповіді, приведу окремий приклад, а саме наш моніторинговий візит Білоцерківського ТЦК і СП. Ми провели моніторинговий візит, у нас була інформація, що в приміщенні Білоцерківського ТЦК і СП порушуються права громадян України. Ми здійснили моніторинговий візит 4 грудня 2025 року. Ми зафіксували офіційно антисанітарію, відсутність умов для перебування людей, низку інших порушень, на що було підготовлено офіційне реагування, яке мною було направлено до командування Сухопутних військ ЗСУ та Київської ОВА. На жаль, через 1,5 місяця інформація умов тримання на території приміщення Білоцерківського ТЦК і СП стало публічною. Ми здійснили черговий моніторинговий візит і побачили, що незважаючи на те, що були надані рекомендації, був наданий термін для усунення цих недоліків, нічого не було зроблено.

На жаль, шановні народні депутати, я вимушений це сьогодні сказати, що єдиний інструмент, який примушує орган швидко реагувати – це публічність. Це публічний розголос, це реакція представників та представниць засобів масової інформації, це реакція в соціальних мережах, це тільки єдине, що змушує дуже швидко реагувати. За нашою інформацією, тільки це відбулося, коли побачили публічну позицію народних депутатів і

мою позицію чергову, на наступний день, на наступний день там почали приводити в порядок всі умови тримання.

Щодо рекомендацій, на мій погляд, держава повинна діяти в межах закону, і в тому числі у воєнний час для виправлення ситуації. Вважаю за необхідне:

Перше. Цифровізувати перевірку, а саме: унеможливити роботу груп оповіщення без засобів технічного зчитування електронних військово-облікових документів для уникнення доставки в приміщення ТЦК і СП.

Друге. Змінити кадровий підхід, забезпечити комплектування ТЦК і СП працівниками, які мають елементарну підготовку, професійні якості для комунікації з цивільними громадянами України.

Третє. Безумовно дотримуватись стандартів людської гідності та прав людини, забезпечити приведення збірних пунктів у повну відповідність до вимог Постанови Кабінету Міністрів України № 560. Не обмежувати свободу пересування на території ТЦК і СП без рішення суду. Забезпечити повний перелік інструментарію для захисту прав громадянами України. А саме: щоб у них був безпосередній доступ до отримання правової допомоги, спілкування, наприклад, з адвокатами, спілкування з тими, хто готовий надавати юридичний супровід, спілкуватись елементарно зі своїми рідними і близькими.

На жаль, у нас є випадки, коли внаслідок того, що забирають мобільні телефони, елементарно не знають родичі, де фізично знаходиться рідний. І декілька днів інколи таке буває, коли вже людина з полігона знаходить якийсь спосіб зателефонувати рідним і сказати, що: я вже військовий, я вже проходжу тренування в такому-то місці. У нас є випадок зафіксований, коли люди виходили просто на вулицю задля таких якихось побутових речей, їх мобілізували і не давали можливість навіть ні забрати речі, ні повідомити рідним, близьким. І саме головне, не було можливості скористатись своїми законними правами.

Ми дуже часто, на жаль, шановні народні депутати, чуємо, що права людини – це питання мирного часу, а під час війни вони нібито повинні відійти на другий план. Я категорично не погоджуюсь з таким твердженням, я завжди наголошую, що Україна тим і відрізняється від Російської Федерації, що ми є демократична країна, що наші герої та героїні на передовій воюють за демократію, за права людини. І саме це ми повинні показувати в тому числі публічно, що незважаючи на важку ситуацію, в якій перебуває наша держава, на важку ситуацію на лінії фронту. Але саме головне – ми зобов'язані діяти виключно в межах своїх компетенцій з повним дотриманням прав громадян України.

Загалом щоб отримати більше інформації, це останній слайд, по QR-коду, шановні народні депутати, шановні присутні, ви можете безпосередньо отримувати інформаційні матеріали, ми їх напрацьовуємо періодично, але не рідше ніж один раз на місяць, де в тому числі ми показуємо системні проблеми порушень прав громадян України.

Дякую. Це коротке вступне слово. Я готовий відповідати на всі ваші запитання. Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Дякую дуже, шановний пане Дмитро. І дякую за вашу презентацію і за розкриття цієї складної і важкої теми, але, дійсно, на жаль, дуже-дуже актуальної.

Перше. Я одразу хочу попросити вас ті рекомендації і те, що ви зараз сказали, також направити письмово на ТСК. Ми обов'язково продовжимо роботу, ми будемо з цим звертатися безпосередньо в Генеральний штаб, на командування Сухопутних військ для того, щоб було реагування відповідне звідти.

По-друге, хочемо попросити вас, у нас працює експертна рада при ТСК і хочу попросити вашого представника визначити, хто буде з нами працювати, тому що ми продовжимо, безумовно, розгляд цієї теми.

По-третє, звичайно, вражають цифри, що 18 звернень в 22-му році і більше 6 тисяч, тобто це різниця більше ніж в 300 разів. Це, звичайно, говорить про гостроту проблеми і шалену актуальність, тож тут точно є про що говорити і що вирішувати саме головне, не просто говорити, а добиватися зміни ситуації.

Давайте тоді перейдемо до питань. І ви вже перелічили найбільш системні порушення з боку ТЦК та СП. Хотілось би вас почути, а чи є, чи бачили ви якусь регіональну відмінність? Чи є якісь області, по яким звернень більше, ситуація складніша?

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую за запитання. Дійсно, ми відслідковуємо в розрізі і регіонів. Я роблю аналіз щомісячно, в тому числі ми зараз проводимо цей аналіз за весь 2025 рік. Скажу так, у нас, на мій погляд, це залежить безпосередньо від керівника обласного ТЦК і СП. У нас є одні з найкращих областей і одні з найгірших областей.

Наприклад, у нас був період, де на перше місце вийшов Тернопільський регіон в негативному плані. Ми потім почали розбиратись, з чим це пов'язано, виявилось, що на території Тернопільського регіону був нібито запущений якийсь пілот, де надали можливість військовим відповідних військових частин, не працівникам ТЦК і СП, а військовим з військових частин самостійно проводити мобілізаційні заходи. Автоматично це вилилось, скажемо так, якщо можна такий термін використовувати, в десятки повідомлень щоденно, що ми отримуємо. Це при тому, що я завжди наголошую, цифри не показують всієї мапи, бо до Уповноваженого приймають рішення звернутись не всі громадяни України, а менша їх частина. В першу чергу громадяни України звертаються до органів реагування, до Національної поліції, навіть самостійно залучають зразу адвокатів, тому цифри вони не показують всієї системності цієї проблеми. Але ви бачите, що ріст кількості звернень до Уповноваженого вони показують системну проблематику в країні. Це перше.

І друге. Щодо цифр. Насправді цифри, це я називаю цифри тільки офіційні звернень до мене з боку громадян України. Ми можемо додати до цих звернень як мінімум більше 5-5,5 тисячі звернень, які ми самостійно написали на підставі, наприклад, тих фактів, які стали нам відомі. Це із засобів масової інформації або із соціальних мереж. Тобто по кожному випадку, який нам став додатково відомим, ми так само реагуємо. Але, знову ж таки, не кожен факт ми можемо зафіксувати і можемо його побачити.

Щодо одних з там найкращих, якщо можна так сказати, у нас відрізняється Хмельницький регіон, де так само в мене під час перебування на Хмельниччині виникла пропозиція, що якщо в окремому регіоні можна проводити мобілізаційні процеси з чітким дотриманням законодавства України, без такого випадку, таких суттєвих порушень прав громадян України, можливо, всередині працівників, співробітників, військових ТЦК і СП можна між собою обмінюватися, я не знаю, практиками, як застосовувати ті чи інші законні методи, щоб робити свою роботу, але не порушувати права громадян України.

У нас є випадки так само найгірші, де, наприклад, на території Харківського регіону не просто не допустили адвоката, а нанесли тілесні ушкодження, була зламана нога...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Адвокату?

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Адвокату. Це адвокату.

Окремо є звернення до нас з боку адвокатської спільноти. Так само ми їх не показуємо в цих зверненнях від громадян України, це окремий напрямок, де ми фіксуємо окремі звернення від адвокатів, в тому числі по напрямку проведення мобілізаційних процесів. Тому от у нас навіть є такі випадки.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякуємо.

Да, ну, по Тернополю, там дійсно була дуже складна ситуація, і зараз розслідується низка кримінальних справ, проваджень по тому, що там відбулося і є затримані військовослужбовці. І це, звичайно, цей пілотний проєкт виявився, м'яко кажучи, дуже-дуже невдалим і небезпечним.

От ви вже розповіли трішки про ситуацію в місцях утримання людей. І ви підкреслили, що відповідно до Конституції України і Конвенції з прав людини обмеження волі на території ТЦК і СП порушує Конституцію України. Це дуже важливо, тому що, на жаль, це дуже розповсюджене явище, як ви знаєте. Чи є у вас проблеми з доступом, чи були у вас випадки, коли ваших представників не допускали? Розкажіть, будь ласка.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Да, насправді, на жаль, є навіть і такі випадки. Найбільший у нас випадок був найганебніший, якщо можна так назвати, на території Волинської області, коли мою моніторингову групу, яку ми направили на реагування, – а ми отримали пряме звернення, що прямо зараз відбувається порушення прав громадян України у вигляді незаконного позбавлення волі та застосування фізичної сили. Ми отримали інформацію, що дуже сильно побили громадянина України і для перевірки цієї інформації я направив моніторингову групу на Волині на чолі з моїм регіональним представником.

Фізично був заблокований представник на більше ніж годину, причому в такому приміщенні, знаєте, як ти зайшов як у тамбур, ти не можеш ні далі піти вже в приміщенні, ні назад не можеш вийти. Більше години там фізично тримали представника. На підставі цього факту ми відкрили кримінальне провадження. Наскільки нам відомо, було проведено внутрішнє дисциплінарне розслідування, притягнення до відповідальності дисциплінарної поки, і ми чекаємо результати щодо закінчення кримінального розслідування. Так само це вже не моя компетенція, але я сподіваюсь, що буде прийнято законне рішення. Коли свідомо навіть порушується Конституція України, Закон України про Уповноваженого,

просто фізично перешкоджали діяльності мене як державного діяча і фізично не допускали моніторингову групу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Абсолютно неприпустимо, і, звичайно, треба тут добитися і розслідування.

Я одразу, до речі, хочу сказати, пане Дмитро, одна з цілей нашої ТСК є виявлення можливих, знаєте, як кажуть, лакун в законодавстві і тих проблем, які можна вирішити внесенням змін відповідних. Тому, якщо у вас і у вашого Офісу є пропозиції законодавчі, які дозволили би вирішити ці питання, будь ласка, надавайте нам. Ми будемо готувати відповідні законодавчі зміни і пропонувати колегам підтримати для того, щоб законодавчо і системно це вирішити, це важливо.

Ви згадали вже ситуацію, і я так розумію, що однією з поширених є проблема з військово-лікарськими комісіями, поверхневий огляд, ви це назвали. Ну ми всі знаємо ці випадки, коли людина говорить, що пройшла ВЛК за 5 хвилин, і ніхто не питає і взагалі там реально не обстежує. Ви не могли б трішки більше розповісти про це, що, які міри робляться, як ви бачите тут вирішення ситуації. Бо ВЛК – це все-таки трішки відокремлена ситуація, але дуже важлива, тому що, власне, вони виносять своє рішення, чи людина може служити. У нас зараз в роботі ситуація по Івано-Франківщині, по громадянину України Дмитру Кравцю, який там, звернулася громада, людина там не орієнтується в просторі, не вміє рахувати більше 10, не знає там день тижня і число, його за 5 хвилин ВЛК визнано придатним і зараз він на полігоні. І таких випадків, на жаль, це просто один з великої кількості. Тому, якщо можна, трішки про ВЛК.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Впродовж 2025 року я отримав більше 1700 звернень від громадян України з питань охорони здоров'я, медичного забезпечення та проходження ВЛК військовозобов'язаними особами та військовослужбовцями. Найпоширенішим порушенням є швидке

проходження процедури ВЛК. Коли, на жаль, за інформацією, яку ми отримуємо від громадян України, не перевіряється медична документація, не робиться взагалі огляд військовозобов'язаних або військовослужбовців. Дуже швидко приймаються рішення. Причому приймаються рішення інколи, коли не можуть навіть пояснити, на підставі чого було прийнято таке рішення. У нас, на жаль, є випадки, коли записувались громадяни України в окремі підрозділи, ну, наприклад, штурмові війська, громадяни України, які мають зафіксовані медичною документацією величезні проблеми з хребтом, які навіть, теоретично людина не може навіть одягнути там бронезилет.

Знову ж таки дуже часто самі громадяни України, які звертаються до нас, наголошують, що вони ніколи не відмовлялись від проходження військової служби. Що єдине, що на що вони наголошували, що згідно їхніх там медичних обмежень або медичного стану вони не можуть проходити службу по окремих частинах. Але при цьому вони готові доєднуватись до сил оборони, до лав Збройних Сил України. Це одне з питань, яке треба точно юридично врегулювати. Ну, якщо громадянин дійсно має там медичне протипоказання, навіщо ми його записуємо в штурмові війська, якщо людина має хист записатись в інші підрозділи Збройних Сил України?

Щодо перевірки. Уповноважений не наділений повноваженнями підняти відповідні органи або впливати на зміст прийнятих ним рішень. І в цьому є проблема. Коли навіть мої фахівці, які мають медичну освіту, у нас є окремі департаменти, де на посадах працюють саме люди, які мають медичну освіту. Тобто за нашим аналізом, експертним аналізом ми бачимо, що тут була помилка, назвемо це так, були допущені порушення прав громадян України. Але навіть такий експертний висновок від Уповноваженого не несе за собою перегляд або автоматичний перегляд рішень ВЛК. Це так само ми піднімаємо постійне питання. Ми окрім нашого традиційного реагування, зверніть увагу, що на кожне звернення ми як правило готуємо декілька листів. Це обов'язково до командування, обов'язково до Генерального штабу, обов'язково ми звертаємося, якщо ми бачимо порушення, які мають ознаки скоєння

кримінальних правопорушень, до ВСП (Військова служба правопорядку) як структура, яка зобов'язана реагувати на такі речі всередині сил оборони, і окреме звернення ми робимо до правоохоронних органів, окремі. Тобто на одне звернення громадянина України у нас інколи до там до 6-8 офіційних листів за моїм підписом або підписом мого представника по цьому напрямку.

Також згідно з положенням про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України, затвердженим наказом міністра оборони, розгляд заяв і скарг з питань військово-лікарської експертизи покладається на центральну військово-лікарську комісію Збройних Сил України або військово-лікарських комісій обласних ТЦК і СП. Так само ми окремо звертаємося до цих відповідних структур і чекаємо від них дієвої реакції.

Я завжди підкреслюю, що коли ми бачимо, що це є системні проблеми, наша задача не знайти якогось одного винного, а коли ми знайшли прогалину, а ми їх знаходимо, на мій погляд, то наша задача зробити так, щоб система мінялася, щоб унеможливити подібні порушення прав громадян України на майбутнє. Але, на моє велике переконання, без притягнення до принаймні дисциплінарної відповідальності людей, які здійснили такі порушення, ну, сама функція превенції, вона просто не працює. Бо інколи таке враження, що на відкрите порушення прав громадян України, в тому числі яке понесло, на наш погляд, скоєння кримінальних правопорушень, ми дуже часто не бачимо дієвої реакції, на жаль.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Ви вже згадали ситуацію про Білоцерківський районних ТЦК та СП і ситуацію там про... як утримували людей, в яких умовах. Чи маєте ви інформацію, що там зараз і наскільки виправлена ця ситуація?

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Ми отримали зразу інформацію, що на наступний день почали кардинально міняти умови тримання. Ми повідомили, що ми будемо періодично все рівно проводити моніторинги і візити. Для того, щоб

офіційно підтвердити інформацію, ми здійснимо найближчим часом знову моніторинги і візити, офіційно я вас проінформую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую дуже.

Бодікамери. Працівники ТЦК, їх зобов'язали, військовослужбовців, носити бодікамери. Чи спростило це на практиці ситуацію, чи покращило її? Яка взагалі практика використання? Чи працює це як інструмент захисту прав громадян?

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дуже дякую за запитання. Коли вперше ми почули про таку ініціативу, ми повністю її підтримали і підтвердили, що це може зменшити кількість скарг. Станом на сьогодні можу сьогодні офіційно проінформувати шановних народних депутатів, що точно не всі групи оповіщення мають ці бодікамери.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не всі?

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Не всі. Бо, як правило, коли ми починаємо розбиратись щодо конкретних випадків, ми завжди запитуємо, чи були бодікамери на працівниках ТЦК і СП. Я думаю, що ви не здивуєтесь відповіді, що чомусь, як правило, бодікамери або не працювали, або були відсутні, бо недостатнє фінансування, щось подібне. Тому я можу сказати, що на даний час точно не розповсюджене явище, якщо можна так використати найбільш дипломатичну дефініцію, бодікамери. Користуючись нагодою, я прошу, щоб ви як народні депутати в якості однієї з пропозицій терміново вимагали від відповідних структур обов'язкове фізичне знаходження бодікамер увімкненими, а якщо немає відео з цих бодікамер, то автоматично зараховувались слова з боку громадян України, а не навпаки. І, до речі, на мій погляд, дуже гарний приклад поводження з бодікамерами має Національна поліція України, яка має цей досвід, яка має внутрішній порядок

використання і в тому числі реагування, коли бодікамери виявлялись вимкненими. Наскільки мені відомо, там прямо передбачено якраз відповідальність співробітників Національної поліції за те, що бодікамера не була в технічному стані.

_____. Пане Лубінець, так, алло. Мене щось не чуто. Є? Чуто мене?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, чуто. Да.

_____. Вітаю, пане Лубінець. Дуже дякую.

Скажіть, будь ласка, а чим регулюється якраз наявність і використання бодікамер, якесь внутрішнє розпорядження чи це законом? Можливо, ви знаєте, ми тоді швидше зможемо відреагувати зараз і дійсно змогти реплікувати те, як працює з бодікамерами поліція.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Наскільки мені відомо, це внутрішнє положення, яке було розроблено. Але що одне з ключових, там не визначений термін зберігання відео. І, на мій погляд, це одне з ключових норм будь-якого положення, де прямо повинно бути прописано, що відео повинно зберігатись в термін не менше ніж пів року, для того щоб, дійсно, встановити обставини під час того чи іншого випадку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я думаю, що нам треба витребувати це положення, з одного боку, витребувати положення в Національній поліції, порівняти їх і дати свої швидко пропозиції для того, щоб це було враховано, порадитись обов'язково з вами і вашим представником, підготувати свої пропозиції. Я думаю, що це дуже актуальне питання, і якраз це системне вирішення, могло б бути системним вирішенням проблеми.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Да, бо зараз, якщо дозволите, якраз визначено, що ці відеоматеріали зберігаються місяць. Можете зрозуміти, звернення до мене, незважаючи на те, що ми максимально швидко реагуємо, але навіть на пряме звернення від Уповноваженого органи влади його розглядають як звичайне звернення від громадянина України. Автоматично строк на розгляд та надання відповіді – 30 діб, автоматично можуть продовжувати ще додатково на 15 діб, тобто це 45 вже діб. Можете зрозуміти, що коли продовжили, а потім я отримую відповідь, заходить відповідь до мене, що так а термін вже сплив, відео вже немає і перевірити обставини вже немає технічної можливості.

_____. Пане Лубінець, я тут від імені тимчасової слідчої комісії хочу запропонувати. У нас зараз сформована робоча група якраз з питань порушення прав людини, ми готові для найбільш разючих випадків допомогти вам з депутатськими зверненнями, в яких зовсім інші терміни розгляду, для того щоб допомогти дійсно тим громадянам України, які потерпають від беззаконня. Будь ласка, сприймайте нас як партнерів, ми готові допомагати.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую дуже.

Я думаю, що ми зрозуміли з того, що ми зараз розібрали цю тему, наскільки вона актуальна і болюча.

Да, будь ласка, звичайно. Тільки ближче до мікрофона треба.

_____. Дмитро Валерійович, доброго дня! Скажіть, будь ласка, кілька питань ще, я думаю, на них можна обмовитися короткою відповіддю, наскільки зможете.

Перше. Ми всі бачили на ваших слайдах і ви стверджуєте про те, що кілька разів, порівняно з 2023 роком в кількості разів, порівняно з минулим роком, вірніше, не з минулим, з 2024 роком вдвічі зросла кількість звернень. З чим ви пов'язуєте таке різке збільшення звернень? Назвіть основну причину чи там дві основні причини. Розумію, що їх кілька, але що це – це стиль роботи ТЦК і СП, або це люди повірили, що Уповноважений з прав людини може, є ефективним органом, або ще щось?

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую. Дійсно, в першу чергу кількість звернень до мене і ріст звернень до мене це не тільки по цьому напрямку. Ви можете порівняти, якщо у 2022 році я отримав загальну кількість звернень до Уповноваженого трошки більше, ніж 42 тисячі, то у 2025 році за цілий рік я отримав 152 тисячі 592. На мій погляд, це в першу чергу свідчить про довіру до інституції Уповноваженого як до ефективного інструментарію захисту прав громадян України. Бо якщо ти один раз звернувся і не побачив дієвої відповіді захисту своїх прав, ти ніколи вже не звернешся і не будеш радити звертатися іншим. Але по цьому напрямку все ж таки я більше це пов'язую з проведенням мобілізаційних процесів, де, на мій погляд, в бажанні продовжувати ефективно виконувати свою роботу працівниками ТЦК та СП почали запроваджуватись ті методи роботи, які, на мій погляд, мають ознаки системного порушення прав громадян України. Тому я це пов'язую в першу чергу з цим.

_____. Зрозуміло.

І ще одне питання. От ви реагуєте, ви говорили, що на одне звернення надсилаєте листи чи свої звернення в кілька різних органів по різних напрямкам. Чи ви аналізували, де вбачається найбільший супротив чи найбільша, скажемо так, найбільше ігнорування при розгляді ваших цих звернень? Це на рівні там правоохоронних органів чи на рівні військового

командування, чи на рівні ТЦК і СП так само, де, скажемо так, найбільше вас ігнорують чи не реагують на ваші звернення?

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую за запитання.

Я хочу зразу додати, що я займаюсь не тільки тим, що я надсилаю звернення-запити до відповідних структур. Неодноразово, наприклад, за нашою ініціативою, за моєю особисто ініціативою відбувались закриті робочі наради, де ми виступали з конкретними ініціативами, що треба терміново врегулювати для того, щоб не відбувалося порушення прав громадян України. Я не можу сказати, що по відповідях ми бачимо ігнорування. Тобто на всі відповіді ми отримуємо в ті строки, які передбачені законодавством...

_____. Я розумію, відповіді можна ні про що отримати.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Абсолютно.

_____. Я маю на увазі конкретні запити.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Я б сказав би, що це в першу чергу пов'язано з структурою ТЦК і СП. Є окреме бачення, що коли ти займаєшся цим напрямком, я маю на увазі от якраз всю систему ТЦК і СП, бо інколи в мене таке враження, що за цим напрямком вони можуть дозволити собі робити, якщо не все, то майже все, і не відчують, що може бути якась відповідальність за свої дії. Тому тут треба кардинально міняти підходи. І я не дарма сказав, що без прямої відповідальності на свої дії конкретних співробітників не буде змінена систем. Так, у нас якісь випадки доходять до, навіть до зали суду, але це поодиначні випадки. Напевно, всі знають цей випадок, коли працівник ТЦК і СП був напевно вперше засуджений, який вдарив заброньованого вчителя (це була Харківська область), є рішення вже суду. Але, зверніть увагу, чому це дійшло до суду? Через суспільний інтерес,

через те, що це стало настільки відомим фактом, коли без жодних пояснень, без жодної протидії з боку цивільної людини, яка була тим більша заброньована, працівник ТЦК і СП застосував фізичну силу. Якщо б не було відео, було б, напевно, звернення, звернення навіть могло бути до Уповноваженого. Уповноважений би надіслав запит. Отримав би відповідь, що не встановлено жодних ознак порушень прав громадян України, і на цьому б все завершилось.

Тому кардинально треба міняти підходи, міняти філософію проведення мобілізаційних процесів з системи примусу на систему все ж таки спонукання, пошуку додаткових аргументів і інструментарію, чому громадяни України долучались до сил оборони. І повірте, коли... я достатньо часто спілкуюсь з командувачами військових частин, які прямо на передовій, які воюють, і я скажу відверто, коли я їм задаю запитання, ваше відношення до нинішніх процесів мобілізації, жоден не сказав, що ми підтримуємо, жоден. Навпаки, вони кажуть, що так а чого добиваємося ми, таких громадян на передовій? Так вони нам тут не треба, нам треба вмотивовані, підготовлені. Підготовку ми беремо на себе. Але вмотивовані люди, які розуміють, навіщо вони приєдналися до сил оборони. А через процедуру нинішню... Я свідомо не використовую деякі терміни, які використовуються в засобах масової інформації. Тому що це не є юридичні терміни і я все ж таки дозволяю собі їх не використовувати.

_____ . Маєте на увазі "бусифікацію"?

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Так і є.

_____ . Так Президент уже використовує цей термін.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Я залишаюся на позиції, що Уповноважений Верховної Ради України діє виключно в межах своїх повноважень, використовує терміни, які прямо прописані в діючому законодавстві.

_____. Дякую за відповідь, дякую за вашу позицію. Скажіть, будь ласка, ще одне коротке питання, ви згадали, що багато у вас... є, скажемо так, категорія звернень від адвокатів. От скажіть, вони чого стосуються, того, що порушували права їх клієнтів, права людини як громадян України, як клієнтів, або вони також стосуються перешкоджання адвокатській діяльності з боку ТЦК і СП?

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. І ті, і ті є категорії. Як правило, для того щоб перевірити, чи порушувалися права громадян України, клієнтів, як мінімум адвокат повинен фізично потрапити і поспілкуватися з заявником. А коли йому не надають, чи їй, не надають таке право, то автоматично вони звертаються щодо порушення вже адвокатської діяльності і елементарно ненадання можливості просто елементарно перевірити стан, там медичний стан заявника.

_____. Тобто навіть особа позбавляється засобів зв'язку, коли потрапляє в ТЦК, СП, там якимись каналами рідні дізнаються де він, просить адвоката, припустимо, прибути, і адвоката не пускають...

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Так і є.

_____. Перешкоджаючи адвокатській діяльності.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Так і є. У нас є випадок, коли громадянин України, який, до речі, свідомо вирішив долучитися до сил оборони, він прямував до приміщення ТЦК і СП, він проінформував родину, що це моє добровільне

рішення, і йому треба було дооформити якісь юридичні моменти. І він зв'язався з адвокатом і попросив, що я буду в такому приміщенні, будь ласка, знайдіть мене, я хочу деякі юридичні моменти завершити. І потім людина втратила зв'язок з адвокатом, адвокат втратив зв'язок з цією людиною на декілька діб, і потім вже знайшли цю людину на полігоні. І було звернення до нас, так само громадянин України пише, що знову ж таки не зовсім зрозумів підходи. Тобто я вирішив добровільно приєднатись і на якісь елементарні законні речі мені не надали використати моє законне право.

В тому числі, на жаль, шановні народні депутати, у нас є випадки, коли громадян України піддають фізичному насиллю, внаслідок якого громадяни України вмирають. У нас є зафіксовані випадки. Останній випадок, я думаю, що ви побачили...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дніпро.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дніпро. Але перед цим один випадок, який я особисто тримаю на контролі, молода людина була затримана працівниками ТЦК і СП, проінформувала родину, що вона прямує до приміщення вже з працівниками ТЦК і СП, молода здорова людина. На наступний день... родина зв'язалась з адвокатом, на наступний день ні родина, ні адвокат не змогли отримати доступ до людини. Натомість родина отримала дзвінок з лікарні, що такий-то такий-то знаходиться в лікарні. Була проведена медична операція, трепанація черепа...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це місто Київ, було, здається.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Так. І людина померла. І зараз якихось притаманних відповідей принаймні поки ми не отримали. Людина фізично зафіксовано, що була в приміщенні ТЦК і СП, на наступний день вже в лікарні, і людини вже немає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це абсолютно жахливі неприпустимі речі... Дійсно, відбулася жахлива ситуація в місті Дніпро, в якому, ви знаєте, що сьогодні Національна поліція розслідує справу за вбивство людини трьома військовослужбовцями ТЦК, які підозрюються на цю хвилину, під час здійснення мобілізаційних заходів. Чоловіку було 55 років, який загинув. Ці речі, безумовно, є, категорично, тут не можна навіть щось сказати, це жахливі катастрофічні речі для держави, і для відносин держава-громадянин ми маємо все зробити, щоб їх зупинити і не допускати.

Да, звичайно, пан Величкович, колега народний депутат. Там треба пробувати говорити, бо може вже працює, там не видно. Ні, поки ні. А кажіть щось, пане Миколо. Перевірка зв'язку, скажіть.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. *(Не чути)* скажіть, будь ласка, як ви вважаєте, який відсоток ...*(Не чути)* який відсоток ...*(Не чути)*

І друге питання ...*(Не чути)*

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую за запитання. Якщо чесно, дуже важко відповісти на запитання, який це може бути відсоток від загальної там мапи порушень прав громадян України. Чесно, я скажу так, ми бачимо систему, що збільшується кількість звернень. Яка насправді їх, я думаю, що набагато-набагато більше. Поряд з тим я хочу ще зазначити, що під час перевірки не всі звернення, які ми отримали, було зафіксовано, що були порушення прав громадян України і були встановлені якісь порушення в діях працівників ТЦК і СП. Про це теж треба сказати.

У нас є випадки, коли, на наш погляд, на нашу експертизу, працівники ТЦК і СП діяли виключно в межах своїх повноважень, документи перевіряли працівники Національної поліції, що у людини немає права на відстрочку і що дійсно все було в законний спосіб, без порушень прав громадян України.

Щодо другого питання. Перепрошую...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вимагання неправомірної вигоди.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. А, щодо корупційної складової.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Корупційна складова.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Скажу так, в зверненнях напряму ми отримуємо періодично звернення, ми завжди такі звернення перенаправляємо до відповідних структур і інформуємо громадян України, що це, по-перше, не є зона нашого реагування. Ми дуже радимо звертатися до органів, які зобов'язані реагувати на подібні прояви, корупційні прояви в Україні, в тому числі до органів і Національного антикорупційного бюро України, і Національної поліції. Але в першу чергу це підпадає згідно законодавства до ДБР (Державного бюро розслідувань).

Тут окремо хочу зазначити, у нас є випадки, коли за нашим реагуванням під час робочих нарад, у нас теж таке практикується, скажу відверто, коли ми аналізуємо... Ну, от наприклад, Івано-Франківська область, ми почали аналізувати, що у нас більше звернень від громадян України по напрямку мобілізаційних процесів надходять з боку одного з районних ТЦК і СП. За нашою ініціативою, ми завжди в тому числі нашу аналітику спрямовуємо до Державного бюро розслідувань. Більше того, в той день, коли ми запланували черговий моніторинговий візит, так співпало, що якраз ми приїхали і під час нашого моніторингового візиту почали відбуватися слідчі дії з боку Державного бюро розслідувань, де були встановлені факти, які повністю можуть мати ознаки скоєння кримінальних правопорушень.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Корупційних.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Корупційних, перепрошую, корупційних правопорушень, бо знайшли достатньо великі кошти в іноземній валюті прямо на робочих місцях.

Тому я скажу так, принаймні правоохоронна система України на реагування з боку Уповноваженого діє, може, не на 100 відсотків, це треба робити аналітику, але відповідно реагують.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Шановні колеги, ми заслухали дуже важливу тему, очевидно, не востаннє, очевидно, треба продовжувати. Один той факт, що, я так перерахував ще те, що ви нам надали дані, ви в 25-му році в день отримуєте більше звернень, ніж у 22-му році за весь рік, виходить так. А тепер в день більше, ніж за цілий рік тоді.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Так і є.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це багато про що говорить. І необхідність реагування, ще раз звертаюсь до вас, направити конкретні пропозиції.

Да, звичайно.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Можна?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да-да, звичайно.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Перепрошую, що я перебиваю. Зразу по ваших ремарках, Олексій Олексійович. Перше: письмово ми направимо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Далі, зразу хочу проінформувати, що людина, яка буде працювати на базі експертної ради при ТСК, – це буде Ковбаса Юрій Михайлович, який тут присутній, який згідно законодавства, це мій заступник. Тобто друга людина в інституції, яка займається цим напрямком.

Третє: по всіх цифрах ми проведемо додатковий аналіз за 2025 рік, додатково я проінформую ТСК. І щодо внесення змін в діюче законодавство, так само ми підготуємо. Якщо дозволите, я зверну увагу, що напрацьована нова редакція законопроекту про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. І наскільки я пам'ятаю, практично весь, не практично, а напевне весь склад президії є співавторами цієї законодавчої ініціативи, в тому числі там багато рекомендацій вже враховано. Будь ласка, зверніть на це увагу, якщо є можливість підняти це питання, винести в зал і прийняти цю законодавчу ініціативу.

Я ще раз вкінці окремо хотів подякувати, пане голово, вам, шановні народні депутати, члени ТСК, за те, що, дійсно, ви підняли це питання. І скажу відверто, наскільки мені відомо, це перша ТСК, яка взяла на себе зобов'язання підняти в цілому проблематику порушень прав громадян України під час дії воєнного стану, бо є окремі шановні народні депутати, які піднімають це питання по окремих категоріях громадян України, наприклад, чорнобильці наші, громадяни. Але в цілому спектр повністю захисту прав громадян України – це перша ТСК, за що я вам дуже вдячний. Користуючись нагодою, будь ласка, періодично запрошуйте по різних тематиках, завжди буду приходити зі своїми заступниками, інформувати членів ТСК.

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякуємо вам дуже. Насправді це дуже добрий приклад співпраці на відміну від керівника Держфінмоніторингу, який між Танзанією і Мексикою кілька разів ще встиг перехворіти, але так і не дійти до ТСК і ми вже другий місяць очікуємо його, відволікаючи його від Аруші і інших теплих місць, то з вами... одразу хочу подякувати, ви моментально

відгукнулися, ви дуже фахово підійшли, ви дали конкретні дані, так і треба працювати і ми дуже налаштовані на співпрацю з вами. Тому від імені тимчасової слідчої комісії хочу подякувати вам за вашу роботу і, звичайно, ми націлені на подальшу співпрацю. Дуже дякуємо вам.

Колеги, рухаємось далі, у нас ще попереду два пункти, продовження сьогоднішнього нашого засідання. Пункт перший, якраз трішки він дотичний навіть до того, що ми обговорювали, тому що у нас зараз адвокати, ми заслухаємо двох адвокатів. Значить, це адвокати Лисак Олександр Миколайович і Карташов Вячеслав Вадимович, це адвокати Ігоря Валерійовича Коломойського. Нагадаю історію, чому сьогодні ми заслуховуємо шановних панів адвокатів. Будь ласка, займіть свої місця. Поки я нагадаю запрошеним і тим, хто слідкує за трансляцією, що наша тимчасова слідча комісія запросила на засідання Ігоря Коломойського. Як ви знаєте, Ігор Валерійович Коломойський зараз знаходиться в закладі досудового перебування Служби безпеки України в Аскольдовому провулку. Він є підозрюваним у низці кримінальних проваджень. Незважаючи на це, він, ми вважаємо, що має дуже важливу інформацію для нашої тимчасової слідчої комісії. Крім того, Ігор Коломойський звернувся із заявою, хочу проінформувати, на наше ТСК з окремою заявою. Ми, звичайно, в рамках законодавства, я як голова направляю її, там конкретні питання, в тому числі питання того, що Ігор Коломойський хоче, щоб були розслідувані справи НАБУ, щоб деякі справи, які стосуються його, були розслідувані Національним антикорупційним бюро України. Ми, безумовно, звернемося до САП і НАБУ і перенаправимо це звернення, це важливо. І ми розуміємо, що Ігор Коломойський дуже багато знає про фігурантів справи "Мідас", і для нас дуже важливими є його свідчення і по цьому, і не тільки по цій справі.

Так от ми запросили його абсолютно відповідно до діючого законодавства, зверталися до відповідно Шевченківського суду, де суддя винесла рішення надати дозвіл. І ми мали заслухати Ігоря Коломойського на одному з минулих засідань наших. Однак у той день, ми зараз про це трішки

в деталях поговоримо з адвокатами, нам надійшла інформація, що життю Ігорю Коломойського загрожує небезпека саме тут, на засіданні ТСК, чомусь саме в цьому місці. І тому його нам сюди не доставили. На цю хвилину ми продовжуємо наші дії для того, щоб все-таки Ігоря Коломойського заслухати.

Нами також скеровано звернення до Служби безпеки України з пропозицією провести наше виїзне засідання в Аскольдовому провулку, прямо безпосередньо там. На жаль, поки що ми відповіді від Служби безпеки України маємо, очікуємо на таку відповідь. Ну, а поки ми вирішили запросити адвокатів Ігоря Коломойського. Ще раз повторююся: Олександр Миколайович Лисак і Вячеслав Вадимович Карташов.

Шановні колеги, в нас порядок такий. Спочатку ми надаємо вам слово, декілька хвилин, знаючи тематику, розкажіть, таку маленьку доповідь зробіть, а потім ми перейдемо до питань/відповідей. Дякую.

_____. Добре.

Шановний голово, шановні члени комісії, шановні присутні! Дійсно, на нашу думку, відбуваються речі, які дуже важко пояснити в демократичній державі, що відбувається по відношенню до нашого підзахисного. 21 січня Коломойський повинен був присутній на засіданні тимчасової слідчої комісії. Напевно, вам відомо про те, що поступила оперативна інформація про те, що начебто є загроза життю та здоров'ю Коломойського саме в доставленні до комісії. Звісна річ, що ми як захисники звернулися з відповідними запитом до Національної поліції, Державного бюро розслідувань, Офісу Генерального прокурора про те, щоб надали більш детальну інформацію з приводу цього, які все ж таки відомості були підставою для такого поінформування саме нас. Ми отримали відповіді, і жоден орган не володіє інформацією про те, що людині є загроза життю та здоров'ю. Якщо є оперативна інформація, Служба безпеки отримала таку інформацію...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я вибачаюсь. Одразу є уточнення. Пан Валентин.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Зразу скажіть, оперативна інформація від кого і до кого?

_____. Я скажу таким чином. Оперативна інформація від Служби безпеки України. І ця інформація надійшла до керівника відділу забезпечення СБ України, де перебуває Коломойський. Тому зазначили, що доставити не можна на засідання комісії. Но ми як правники розуміємо, що якщо є інформація, повинні внести відомості в ЄРДР, розпочати досудове розслідування і встановити осіб, або, якщо є оперативна інформація, взяти інших заходів. Отримали відповідь, що взагалі ніхто нічого не знає про цю ситуацію, тільки є оперативна інформація. Розумієте? Тому дивна річ, є загроза життю та здоров'ю, хоча б внесли на підставі статті 14 як готування, а розпочати досудове розслідування. Ми бачимо, що ніхто цим питанням не займається. Тобто фактично є інформація, а реагування на цю інформацію ніякого немає.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Просто зразу уточніть. Перевірка оперативної інформації, яку ви щойно повідомили, надходила від Служби безпеки України, ви скерували запит або звернулися, і що вам повідомили за результатами перевірки цієї оперативної інформації? Бо за законом Служба однозначно одразу мала перевіряти. Є у вас інформація про результати перевірки?

_____. Так. Щодо розгляду адвокатського запиту. Відповідь надав перший заступник начальника Департаменту – начальник Головного управління СБ України Євген Талантов. Значить, відповідь наступного змісту. "Повідомляємо, що в ході виконання комплексу контррозвідувальних заходів, спрямованих на забезпечення державної безпеки, отримано відомості щодо виникнення загрози життю та здоров'ю громадянина України Коломойського,

про що вас повідомили листом 21.01.2026 року. З огляду на вищезазначене, керуючись нормативно-правовими актами, які регулюють діяльність у сфері державної безпеки, відповідну інформацію управління в порядку скеровано до підрозділу забезпечення досудового слідства СБ для подальшого опрацювання та вжиття заходів, передбачених чинним законодавством.

Відповідно до пунктів 4.4.4 Зводу відомостей, що становлять державну таємницю, затвердженого Наказом ЦУ СБУ від 23.12.2020 року № 383, відомості щодо комплексу або окремого оперативно-розшукового заходу, що здійснюється для пошуку і фіксації фактичних даних про вчинення особливо тяжких або тяжких злочинів, контррозвідальні чи розвідальні заходи становлять державну таємницю, мають гриф обмеження доступу "Таємно", "Цілком таємно" та не підлягають розголошенню. У разі встановлення передбачених виконавчих відомостей, які можуть свідчити про вчинення кримінальних правопорушень та відповідають вимогам Кримінального процесуального кодексу, такі відомості будуть передані до відповідного органу досудового розслідування". Все, крапка. Отакі відповіді СБ нам надало.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Ні, суть питання в іншому. Так загроза встановлена чи не встановлена, спростована чи не спростована? Бо згідно законодавства саме громадянин, стосовно якого була загроза, або його законний представник, тобто ви, адвокати, маєте право з'ясувати і отримати чітку відповідь, не про закриту частину або відкриту, заходи або не заходи, а загроза встановлена чи ні, знята чи не знята. Відповідно буде наступне питання у мене, зразу можу сказати. Чи є державна охорона учаснику кримінального судочинства Ігорю Валерійовичу Коломойському?

_____ . Ігор Валерійович конвоюванням доставляється до національного бюро, доставляється до зали судових засідань в кількості п'яти осіб. П'яти осіб. Тобто охороною він забезпечений.

Водночас скажу, така охорона обмежує права нашого підзахисного, оскільки обмежить в плані можливості спілкування як із засобами масової інформації, коли, наприклад, суд видаляється до нарадчої кімнати. Раніше він залишався в залі судових засідань, з нами, все, спілкувались. Як тільки суд видаляється до нарадчої кімнати, Коломойського виводять одразу до конвойної кімнати. Якщо починається судове засідання і колегія суддів ще не ввійшла до зали суду, Коломойського не приводять, щоб мінімально обмеження у спілкуванні.

Я хочу, шановні члени комісії, повідомити і сьогоднішній факт. На тому тижні Верховний Суд повинен був розглядати чергове наше, в 21 раз, клопотання про передачу кримінального провадження до іншого суду, щоб все ж таки розпочати судовий розгляд, там, де він тримається під вартою безальтернативним запобіжним заходом...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Нагадайте відразу, як довго він тримається, з вересня...

_____ . З вересня 2023 року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто два з половиною роки.

_____ . Так.

І оцей судовий процес не може розпочатись з квітня 2025 року. Хоча ми знаємо, вимоги кримінального процесуального закону чітко регулюють, що особа, якщо тримається під вартою, такі справи розглядаються невідкладно та першочергово. Фактично буде рік, як суд не може розпочати судовий розгляд. Або у колегії суддів нарадча кімната, або відпустка, або лікарняний, тобто фактично відбувається продовження...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не в Танзанію, я сподіваюся.

_____ . Важко сказати, нам відповідь не дають на це питання. І фактично не може розпочатись судовий процес відносно нього. І кожен раз, кожні два місяці розглядається питання про його продовження строку тримання під вартою.

Хотів би повернутися до Верховного Суду, який у нас на тому тижні повинен був відбутись, в понеділок. Теж кричущий факт. Верховний Суд задовольнив клопотання доставити Коломойського до зали судового засідання, визначив час. Я трошки раніше приїхав, мій колега пише, що конвой Коломойського не буде везти, оскільки надійшло повідомлення, що Верховний Суд замінували. Я трошки раніше приїхав, підійшов до служби охорони, кажу, суд працює? Да, ні все працює нормально. Підійшов розпорядник, хотів нас до зали вже заводити захисників. Тут приїхало три поліцейських з Печерського райвідділу. Підходять до служби, кажуть, суд замінували. Да, ми, каже, нічого не знаємо, а хто вам сказав? Та хтось по телефону зателефонував. Але конвой приїхав на час пізніше, вірніше, не конвой, а перевірку будуть тільки робити поліцейські, ніж хлопці мої повідомили від служби охорони СБ по доставці Коломойського до Верховного Суду. Тобто в Верховному Суді взагалі не знали про мінування суду. Ми зайшли до зали судових засідань, заявили клопотання, попросили відкласти, бо Коломойський бажав прийняти участь. Задовольнили клопотання, і сьогодні повинно бути засідання о 15:30. І дивна річ, мої колеги пишуть, що не можуть Коломойського доставити знову, тому що у СБ автомобіль зламався.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вже сьогодні?

_____ . Да, сьогодні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто сьогодні о 15:30 мало відбутися засідання Верховного Суду по вашій скарзі.

_____. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І знову Коломойського не можуть довести, тепер зламався автозак.

_____. Не зможуть, так. І колеги будуть наполягати і прохати на відкладення судового засідання, оскільки Верховний Суд задовольнив клопотання про особисту участь Коломойського в судовому засіданні. Тому я наводжу кричущі приклади того, що...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це вже не вперше ламається автозак?

_____. Ну, звісна річ.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Там же було, здається, в грудні він вже був...

_____. Да, і поломки були в нас автомобілів, не доставляли Ігоря Валерійовича. Тобто максимально ізолюється наш підзахисний від участі, по-перше, в судових засіданнях, на розгляді своєчасно клопотання, тому що таке клопотання повинно розглянуто щодо передачі на протязі трьох діб. І в цей раз знову ж таки будуть клопотати про відкладення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Констатуючи, тобто відповідь на питання, яке ставив шановний колега Наливайченко, вам так не підтвердили загрозу життю клієнту, якісь... Ми теж отримали, я хочу повідомити, ми як ТСК, отримавши лист від СБУ з такою кричущою інформацією, що є загроза тут на ТСК, це ж важливо і так далі. Ми звернулися, і ми отримали абсолютно

незрозумілу відповідь про те, що була якась оперативна інформація, незрозуміло, чи ведеться розслідування, чи не ведеться розслідування цього питання. Ми запрошували сьогодні також представників Служби безпеки України. На жаль, може, разом з автозаком зламалася їхня автівка, тому що теж вони до нас не доїхали. Але, безумовно, треба в цьому питанні розбиратися, бо так, ну, це якась абсолютно ненормальна ситуація.

Ви ще щось хотіли додати? Чи ми переходимо до питань/відповідей? Якщо задати, то вже коротко.

_____. Я хотів сказати, що от в мене на руках є відповіді на наші запити і до Національної поліції, і до Державного бюро розслідувань, і СБ, і Офісу Генерального прокурора про те, що вони взагалі не володіють інформацією щодо розслідування по вказаному факту. Я прохав...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Оцієї загрози життю, да?

_____. Так. Я прохав би вас, якщо можна, долучити ці документи.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Обов'язково. Через секретаріат ми обов'язково...

_____. Так, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Обов'язково це зробимо. Ми обов'язково, для нас це важливе питання, ми маємо розібратися і зрозуміти все-таки, що відбувається. І повторюся, ми хочемо заслухати Ігоря Коломойського на засіданні ТСК.

Тому, до речі, чи не маєте ви інформацію, чи, може, ви в курсі якось, чи вивчається можливість проведення нашого виїзного засідання в Аскольдовому провулку? Бо ми запропонували з огляду на міри безпеки і

такий варіант, ми готові йти. Чи ви не в курсі що там по нашому зверненню відбувається ...*(Не чути)* захисники?

_____. Я скажу таким чином. Ігор Валерійович бажає бути присутнім на засіданні комісії. Він прохав передати, що він особисто володіє інформацією, він особисто хоче донести, не через захисників, а сам особисто до членів тимчасової слідчої комісії. Єдине, щодо засідання, виїзного засідання у відділі забезпечення СБ. От кімната там, де ми спілкуємося з підзахисним, перемовна кімната, більше двох захисників туди не пускають, інструкція забороняє. Тому мені важко сказати, чи зможуть...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи це можливо.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Там забезпечує Київське...

ГОНЧАРЕНКО О.О. От колишній голова Служби безпеки України пан Наливайченко.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Ми тоді ремонтували це приміщення для Пукача підозрюваного, якого засудили за вбивство журналіста Гонгадзе, тому я добре знаю і пам'ятаю. Там поруч є приміщення Служби безпеки України київського управління. Тому один із варіантів цілком можливий просто там.

_____. Я думаю, буде дуже доречно, якщо зможете організувати таке виїзне засідання. Ігор Валерійович буде присутній обов'язково.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Тоді переходимо до питань і відповідей. До речі, як відреагував ваш клієнт на спробу замаху на себе, оприлюднення цієї інформації?

_____ . Я скажу, будь-яка людина реагує на це дуже, знаєте, скажу так, дуже важко реагує. Тому що, знаєте, коли йде загроза, коли ти перебуваєш ще в такому місці у відділі забезпечення і охорона СБ і коли ще намагаються якимось чином застосувати насильство до людини, нормальне... Ну, це ж ненормальне явище, коли в демократичній країні відбуваються такі заходи, з'являється така інформація, відсутнє належне реагування, от ми звертаємось. І тоді виникає логічне запитання, а наскільки можна довіряти відомостям, які зазначають у відповіді на наші запити? Як можна реагувати на правдивість інформації, яка є? Як можна довіряти такому змісту інформації? Тому я хочу сказати, Ігор Валерійович, ви знаєте його, він сильна людина, але я скажу, не кожна людина може перенести те, що, наприклад, іде загроза життю і здоров'ю. Ніхто ж не знає, як вона може і коли настати ця загроза.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, до речі, от за ці два з половиною роки були випадки ще, коли була така інформація?

_____ . Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто це вперше з'явилася така інформація, що під час саме нашого засідання ТСК.

_____ . Можливо, це пов'язано з тим, що він якоюсь певною інформацією володіє і бажає донести до членів комісії, це, можливо, таким чином хтось передає таким чином привіт, що не варто...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви це розглядаєте в тому числі як можливий тиск на, можливо, нашого свідка?

_____ . Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Розумію. Скажіть, будь ласка, після оцього 21 січня, коли ця інформація була, Ігоря Коломойського доставили в суд 6 лютого, я побачив в засобах масової інформації. Чи ви побачили, чи були застосовані додаткові міри безпеки у порівнянні з тим, що було до 21 січня під час доставки Ігоря Коломойського 6 лютого в суд?

_____ . Так, збільшилась кількість конвойної служби. І фактично, я скажу таким чином, що він перебуває з вересня 23-го року у відділі забезпечення. Фактично хлопців з конвойслужби ми вже знали один одного. Тут з'явилися нові хлопці, нові обличчя, нові команди. Так, не випускати, забрати, до конвойки і все. Тобто ми побачили, що з'явилися якісь додаткові люди, які керують по-іншому, ніж те, що відбувалось до цього. І теж виникло логічне запитання: чому саме зараз почалось це відбуватись. Теж немає відповіді на це питання, скажу. Але збільшилась кількість охорони від трьох до п'яти осіб.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. І це засідання суду, була заборонена трансляція. Правильно я формулюю?

_____ . Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи не володієте ви інформацією, чому, на якій підставі була заборонена трансляція того засідання?

_____ . Я скажу таким чином. Позиція суду: посилення на норми Цивільного процесуального кодексу. Але я хочу сказати, у нас же судовий процес відкритий, гласний, це не закриті судові засідання, були присутні люди в залі судового засідання, тому ніяких обмежень не було для

того, щоб закрити судові засідання. Суд послався на якусь тезу про те, що начебто матеріали містять відомості досудового розслідування. Ніяких відомостей досудового розслідування при захисті честі і гідності ніяких нема. Розумієте? І фактично таким чином обмежили в праві те, щоб не те, що там фіксувати і трансляцію робити, а начебто зробили закритий процес, начебто хтось припускає, що можуть бути якісь відомості, які будуть доноситись до когось, які будуть не влаштовувати, те що мені люди казали. Тому припинили трансляцію для того, щоб не здійснювати фіксацію цього процесу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Скажіть, будь ласка, ви особисто з Ігорем Коломойським працюєте з якого року? Ну, як адвокат, захисник, може, як юрист, я не знаю.

_____ . З 2022 року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З 2022 року він вас...

_____ . Фактично кожен день, кожен день з 2022 року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи ви бачите на себе якийсь тиск, на себе чи на інших захисників, команду, яка працює, займається захистом Ігоря Коломойського?

_____ . Останні події Ігор Валерійович озвучив, наш колега Сергій Стецюк...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це адвокат?

_____ . Адвокат Ігоря Валерійовича Коломойського, він був не затриманий, але до нього було застосовано насильство службою "Альфа" СБ.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Коли це було?

_____ . Це було ще напередодні Нового року. Затримання не відбулось, але людині зламали ребра, два ребра зламали, експертизу отримали, потім дали підозру йому. Але коли били, сказали, що це тобі за Коломойського, це от наш...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А підозру в чому?

_____ . Ну, спочатку начебто зловживання впливом, потім перекваліфікували на шахрайство. І таким чином я хочу сказати, зараз теж цікава інформація, обрали запобіжний захід йому, застава, і сьогодні розглядали апеляцію прокурора, сьогодні взяли його під варту.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це в місті Дніпро?

_____ . Ні, це в Києві.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це в Києві.

_____ . Да, Апеляційний суд взяв під варту, збільшив розмір застави. І я пов'язую те, що Ігор Валерійович зазначив те, що захисник звернувся з відповідною заявою про застосування насильства до нього, то зараз він знову потрапив до слідчого ізолятора. От тільки інформація свіжа, буквально годину тому...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто зараз адвоката Стецюка заарештовано, є запобіжний захід...

_____ . Так, тримання під вартою і застава 10 мільйонів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 10 мільйонів. А до цього скільки було?

_____ . 4 мільйони 300.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто більше ніж у два рази була піднята застава.

_____ . Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви пов'яжете це із заявами Ігоря Коломойського?

_____ . А чого не пов'язувати? Ігор Валерійович тільки сказав про Стецюка – сьогодні апеляція, взяли і закрили його. Тому що Стецюк є свідком і отримав висновок судово-медичної експертизи, де встановлено середньої тяжкості тілесні ушкодження йому.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи Стецюк звернувся безпосередньо як потерпілий, чи відкрите кримінальне провадження?

_____ . Так, так, у Державному бюро розслідувань.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Щодо нанесення цих тілесних ушкоджень?

_____ . Так, ушкоджень, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І справа розслідується Державним бюро розслідувань?

_____. Відомості в нас ще немає про внесення відомостей, тому що, ви знаєте, я скажу, дуже важко ці відомості вносяться. І я єдине хочу зазначити про те, що орган досудового розслідування володів інформацією про те, що Стецюк є адвокатом, він ще почесним консулом є. Автомобіль має дипломатичні номери, і це не зупинило наших правоохоронців побити автомобіль, витягнути з машини людину, застосувати насильство. Я кажу, це ненормально, знаючи, що перед тобою людина не спортсмен, дипломат, адвокат і застосувати насильство. Ну, дев'ять осіб, побити одного – ну, це ненормальне явище, скажу, й Ігор Валерійович це публічно висловлював в перерві судових засідань.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А з яких пір шахрайство розслідує Служба безпеки України? Чому затримання здійснювалось співробітниками СБУ "Альфа"?

_____. Активний супровід робила СБ.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А. А хто розслідує справу?

_____. На сьогоднішній день розслідує Національна поліція.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто справу розслідує Національна поліція, в той же час "Альфа" здійснювало оперативний супровід і безпосередньо затримання.

_____. Вони не затримали, вони тільки, як кажуть, поламали його трошки і...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А його в той день не затримували?

_____. Затримали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А що це було взагалі, ну, обшук чи що це було? Яка слідча дія відбувалась?

_____. Я скажу таким чином, вони, напевно, робили як невідкладне... невідкладно, бо застосовували засоби фізичної підтримки. Але хочу сказати, що його не затримали, там запросили до Генеральної прокуратури через два, через тиждень, щоб він прийшов, потім відклали цей відлік. ...разом десь через дів 10, отримали цю підозру, потім запобіжний захід, слідчий ізолятор, внесення застави. І почімто все нормально, і от тут заяви, Ігор Валерійович отримав, він документи про заподіяні тілесні ушкодження, подача заяви, і от такі наслідки зараз відбуваються.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Скажіть, будь ласка, от ваша оцінка, тобто з чим пов'язані от всі ці дивні речі, які відбуваються навколо от зламаних автівки, начебто спроби замаху, якісь кримінальні справи щодо адвокатів. Чи ви це пов'язуєте з якоюсь конкретною, можливо, справою, чи конкретною заявою, чи конкретними відносинами Ігоря Коломойського, можливо, його відносинами особисто з Президентом Зеленським, якого він знав задовго до його обрання? Є у вас якийсь ваше розуміння і ваша точка зору?

_____. Ну, я скажу, Ігор Валерійович Коломойський – авторитетна людина в Україні, ви знаєте, до нього багато людей прислуховується, враховують думку. І я скажу таким чином, оцей масив всіх обставин, які на сьогоднішній день, недоставки до тимчасової слідчої комісії, до зали судових засідань, насильство, застосоване до адвоката, це пов'язано з

тим, що якимось, скажу таким чином, те, що його ізолювали, і те, що бояться того, що він може щось сказати, а чому ж не випустити його. Всі ж розуміють, і от у нас був Уповноважений представник з прав людини Верховної Ради, людина тримається поза межами розумних строків в слідчому ізоляторі, у справі, де спливали строки давності. Тобто це ж ненормальне явище тримати людину і не розглядається справа. От дивіться, суд ніяк не може розпочати, хворіють судді. Ну, це ж дивна річ, що як так, напевно, хтось впливає на ці процеси, щоб людина знаходилась під вартою і розгляд справи не відбувався. Тому що всі розуміють...

ГОНЧАРЕНКО О.О. На якому рівні такий вплив міг би здійснюватися?

..... Ну, я думаю, що це дуже високий рівень впливу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи маєте ви інформацію про те, що якимось чином справою Коломойського курає заступник голови Офісу Президента Олег Татаров?

..... У мене такої інформації немає. Немає. І я хочу сказати, що я думаю, що на це питання може дати чітку відповідь Ігор Валерійович Коломойський.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Власне, для цього ми хочемо його заслухати, сподіваємося, що це відбудеться.

Скажіть, будь ласка, за цей час чи відвідував хтось із високопосадовців вашого клієнта в СІЗО?

..... Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Таких випадків не було.

І останнє у мене питання, може, колеги додадуть. На наше ім'я, на ім'я ТСК надійшла заява Ігоря Коломойського і одна з, власне, речей про яку він просить, він хоче, щоби справу розслідувало НАБУ, і він не довіряє тому, хто сьогодні розслідує там справи, які стосуються його. Чи не могли би ви трішки більше про це сказати? Бо чесно вам скажу, це доволі не часто відбувається, коли люди просять, щоб їхні справи розслідувало НАБУ. Ми знаємо зворотні випадки, коли дуже хочуть клієнти, щоби їхні справи не розслідувало НАБУ, а перейти в якісь інші органи, а тут якраз Ігор Коломойський хоче, щоб його справу розслідувало НАБУ. І про це, до речі, на своєму брифінгу тодішній Голова Служби безпеки України Василь Малюк в липні місяці дивувався, чому Коломойський хоче, щоб його розслідували, як він тоді сказав, набушники. Чи не могли би ви це прокоментувати?

_____ . Я скажу таким чином, що НАБУ розслідує декілька кримінальних проваджень по тим фактам, про які Ігор Валерійович зазначав. Тому вважаємо, що ті напрацювання, які, напевно, в національному бюро є, і та заява, яка є у вашому розпорядженні вказує на те, що більш ефективно розслідування може здійснити саме Національне антикорупційне бюро. Я скажу таким чином на цьому етапі. Знову ж таки більше повідомить Ігор Валерійович з цього приводу, чому саме НАБУ.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні колеги, чи хотіли б ви задати якесь питання?

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. У мене уточнююче питання про почесного консула. Адвокат є почесним консулом. Так? Якої країни?

_____ . Молдови.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Молдови?

_____ . Республіки Молдови.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Республіки Молдови. Почесний консул в місті?

_____ . Дніпро.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. В місті Дніпро. І він має екзекватуру від Міністерства закордонних справ України, так?

_____ . Так.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Ви інформували МЗС України про цей випадок?

_____ . Інформували.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Що вам відповіло МЗС України?

_____ . МЗС звернулась до Національної поліції, і Національна поліція повідомила про те, що будуть міністерство інформувати про хід досудового розслідування. Така відповідь була да і все.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Ясно. Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Тоді дякую вам, шановні колеги, ми заслухали адвокатів Ігоря Коломойського.

Переходимо до наступного питання, і сьогодні от воно останнє на сьогоднішньому продовженні нашого засідання, це заслуховування громадянина України Сергія Ваганяна. Сергія Ваганяна ми заслуховуємо онлайн зараз, сподіваюся, ми його побачимо на екрані. Прошу підключати пана Сергія.

Значить, я поясню, як кажуть, фабулу і чому ми заслуховуємо пана Ваганяна. Декілька тижнів тому в публічному просторі з'явилося інтерв'ю пана Ваганяна, це відбулося на ютуб-каналі Борислава Берези і в діалозі з ним. Значить, пан Ваганян вийшов тоді з низкою заяв, які чітко носять велику суспільну значимість і які чітко стосуються і вкладаються в тематику і предмет дослідження і роботи нашої тимчасової слідчої комісії, а саме питання порушень антикорупційного законодавства. Це були такі дуже гучні заяви. Ми зі свого боку запросили пана Ваганяна. І зараз, я так розумію, він є. Де пан Ваганян? Ми бачимо його, чуємо? Що нам технічна сторона говорить? Підключаємо? Значить, ми підключаємо зараз пана Ваганяна.

Також пан Ваганян в своїх заявах там згадував доволі багато прізвищ. Але основну увагу в своїх звинуваченнях, інакше це назвати не можна, він приділив пану Баканову, колишньому Голові Служби безпеки України, і пану Наумову, колишньому керівнику Управління внутрішньої безпеки Служби безпеки України.

Ми запросили пана Баканова також на нашу тимчасову слідчу комісію для того, щоби він мав можливість відповісти на питання. На жаль, в нас на цю хвилину така дивна ситуація, коли Національна поліція, через яку ми шукаємо пана Баканова, який зараз, наскільки нам відомо, є адвокатом, вони не можуть його знайти, Національна поліція не може знайти Івана Баканова. Він зник. Ми продовжуємо його шукати. До речі, просимо засоби масової інформації, можливо і люди, і небайдужі громадяни, ті, хто знають місцезнаходження пана Баканова, допоможіть нам його знайти для того, щоб повідомити Національну поліцію, для того, щоб пан Баканов з'явився на

засіданні тимчасової слідчої комісії, тому що в нас до нього багато питань і пов'язаних з паном Ваганяном і не пов'язаних.

Так, я бачу, що пан Ваганян до нас доєднався. Ми бачимо його на цьому екрані. А чи хтось його буде бачити на цьому екрані? О, є пан Ваганян. Пан Ваганян, чи ви чуєте нас чи бачите? Ми вас не чуємо. Пане Ваганян, можливо, мікрофон треба включити.

ВАГАНЯН С. Так, Олексій Олексійович, чую вас.

ГОНЧАРЕНКО О.О. О, ми вас чуємо. Добре.

Вітаємо вас. У нас такий порядок заслуховування. Ми даємо вам зараз 5 хвилин на те, щоб ви розповіли те, що ви вважаєте за потрібне. Ви знаєте тематику, у вас запрошення... вас сьогодні, а далі перейдемо до питань-відповідей. Тому на початку слово вам. Будь ласка.

ВАГАНЯН С. Дякую вам за запрошення і за те, що долучилися і звернули увагу на ситуацію, в котрій я...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я поясню. Журналісти просять, щоб було вас видно на великому екрані, зараз технічно тут вирішується це питання. Але поки що вас добре чути, тому, я думаю, можемо починати. О, вже і видно знову. Все добре, продовжуйте, будь ласка.

ВАГАНЯН С. Дякую вам за те, що ви долучилися до ситуації, яка склалася навколо мене. Ви перша людина, яка звернула на це увагу за чотири з половиною роки цього всього безладу.

Я почну з головного. Я на ваше ім'я направив листа, направив заяву. Я дуже вас прошу взяти та обговорити на засіданні Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради з питань розслідування можливих порушень у сфері

законодавства України у сфері оборони та антикорупційного законодавства України та взяти на парламентський контроль зазначене розслідування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Тобто ви обмежились коротким. Дійсно, ми отримали від вас заяву, але її отримали тільки що, наскільки я розумію. Тому давайте ми більше в питаннях/відповідях пройдемося по заявах і вже тих ваших заявах, які ви зробили публічно. І ваші заяви, як я вже сказав, стосуються великою мірою пана Баканова і пана Наумова.

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте почнемо з пана Баканова. Коли ви познайомилися з Іваном Бакановим?

ВАГАНЯН С. З Іваном Бакановим я познайомився влітку 2018 року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Які були обставини вашого знайомства?

ВАГАНЯН С. Обставини були дуже прості: це було застілля групи 95 кварталу в одному з київських закладів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи був присутній на цьому застіллі тодішній керівник Володимир Зеленський?

ВАГАНЯН С. Так, був.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви тоді ж познайомилися і з Володимиром Зеленським, чи знали його і раніше?

ВАГАНЯН С. Ні, раніше. Я його знав до початку його передвиборчої кампанії, тому що вони в мене проводили івенти в моєї родини.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А коли ви познайомилися з Володимиром Зеленським, більш конкретний час можете пригадати?

ВАГАНЯН С. 2017 рік.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В 2017 році.

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви були на святкуванні, які відносини, на ваш погляд, мали між собою Іван Баканов та Володимир Зеленський?

ВАГАНЯН С. Це найближча його людина, це його однокласник, це найближча людина з його оточення і людина, якій він повністю довіряв.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я можу це сформулювати як близький друг, з вашої точки зору?

ВАГАНЯН С. Так, близький друг.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи були між ними фінансові взаємовідносини?

ВАГАНЯН С. До того, до походу, до походу, випадкового походу Івана Геннадійовича в Службу безпеки України, я думаю, що не дуже в них були тісні взаємовідносини фінансові, але після, так, були.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви маєте на увазі після того, як він очолив Службу безпеки України, ви вважаєте, що між ними були фінансові відносини. Що ви маєте на увазі?

ВАГАНЯН С. Я маю на увазі те, що неправомірна вигода зі всіх історій неправомірних, які контролювала Служба безпеки України, що вона, що ця вигода, вся осідала в Офісі Президента.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви вважаєте, що корупційні гроші пан Баканов отримував і частину з них передавав безпосередньо Президенту Зеленському?

_____. Да, я так вважаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи є у вас докази отримання корупційних грошей і неправомірної вигоди Іваном Бакановим?

_____. Так, є.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Розкажіть про ці докази.

_____. У мене є докази: аудіо, фото, відеофіксація того, як Іван Геннадійович отримував неправомірну грошову вигоду так само, як від мене, і ще від інших людей, які поки що бояться про це говорити.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Про які суми йде мова?

ВАГАНЯН С. Йде мова про десятки мільйонів доларів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це великі суми. За що конкретно такі суми передавалися, на ваш погляд, із того, що ви знаєте, про що ви зараз свідчите? Я, до речі, нагадую, що на наших засіданнях відповідно до закону діє правило про дачу правдивих показів, необхідність надання правдивих відповідей і відповідальність за брехню. Я це нагадую, бо це важливі і дуже зараз серйозні речі ми з вами обговорюємо. Тому ще раз запитаю вас: за що такі кошти, десятки мільйонів доларів, могли передаватися на той момент Голові Служби безпеки України?

ВАГАНЯН С. Дивіться, суцільно локально в моєму випадку ці кошти передавалися за неперешкодження моєї підприємницької діяльності, за те, щоб в мене не було обшуків, за те, щоб в мене не було проблем з контролюючими правоохоронними органами, до речі, які постійно, постійно конструював Наумов з Бакановим для всього бізнесу України, для любого бізнесу України. Щоб у мене не було проблем в аграрному бізнесі, щоб у мене не було проблем в медичному бізнесі. За це щомісяця, щотижня, умови були вимагання завжди різними, Наумов і Баканов отримували від мене неправомірну грошову вигоду. Я говорю зараз конкретно за себе, стверджую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, суму цієї неправомірної вигоди, умови її передання хто до вас доводив безпосередньо? Хто озвучував безпосередньо вимоги?

ВАГАНЯН С. До мене вимоги безпосередньо доводив Наумов. Але зачасту це було в присутності самого Баканова.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи могли би ви нам надати якийсь один приклад, ви сказали аграрна, медична там, один приклад, наприклад, там в аграрній сфері за те-то, за те-то я мав сплатити, мені Наумов там сказав, я зараз просто

конструюю, це ви маєте нам сказати і пояснити, якийсь конкретний приклад навести.

ВАГАНЯН С. Конкретний приклад. Наведемо самий найпростіший приклад. У вас є певний скрін, який я передав, на екрані видно, що там-то, там-то знаходяться такі об'єми, там-то, там-то знаходяться такі об'єми, які будуть переміщатися, там-то, там-то...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я вибачаюся, у нас зараз на екрані фотографія диван білий, гроші в гривнях і людина ці пачки з грошима тримає. Це хто ця людина в блакитній футболці?

ВАГАНЯН С. Ця людина в блакитній футболці це на той час очільник Служби безпеки України Іван Геннадійович Баканов. Там гривня в розмірі 6 мільйонів гривень. Та гривня, яка на скрінах у вас є, можна її відслідкувати, рух тієї гривні по фотографіях, та гривня в розмірі 6 мільйонів гривень, яка була мною перевезена вертольотом до Києва, а потім покладена в службове авто "Лексус", яким користувався пан Баканов, в багажник.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто він особисто перераховує тут ці гроші?

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ці 6 мільйонів гривень, про які зараз ми говоримо, це за що?

ВАГАНЯН С. Це за неперешкоджання тому, щоб судно з порту "Одеса" вийшло без всяких затримок. Це такий був відкат, частина відкату від прибутку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дату цього фото ви можете нам назвати?

ВАГАНЯН С. Дату цього фото я вам повідомлю, там на скріншоті повинно бути видно. Це було літо 2021 року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Літо 2021 року.

ВАГАНЯН С. Так. Плюс-мінус липень.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Перед тим ви сказали, що скріншот, ви ще згадали якийсь інший скріншот, зараз, секунду, технічний працівник виведе його, щоб ви прокоментували, який скріншот. Ми ще очікуємо якийсь скріншот, пані Яно?

Ну, давайте, поки ви знайдете, а ви можете продовжувати пояснювати, ви почали говорити про конкретний приклад. Якщо можна, продовжуйте.

ВАГАНЯН С. Так, про конкретний приклад. За те, щоб судно не попадало на простій з різних причин, будь-то з санітарно-епідеміологічної служби, фітосанітарної служби, будь-то з Адміністрації морських портів, чи Служби безпеки України в Одеській області, під різними приводами вони могли його затримати, так, як це до сих пір робить пан Доровський Віктор, який чомусь після наданих мною матеріалів ще очолює Служби безпеки управління в Одеській області.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, а от те, що Баканов при вас перераховує гроші, це свідчить про якісь дуже такі ваші близькі стосунки? Як би ви охарактеризували свої стосунки з паном Бакановим на той момент?

ВАГАНЯН С. Дивіться, в мене стосунки були ближче з Наумовим, аніж з Бакановим. Просто тоді ми вдвох зайшли до певного кабінету на четвертому

поверсі Служби безпеки України, і там перераховувалися ці кошти. Потім я удвох з Наумовим і ще з одним співробітником Служби безпеки України спустився до внутрішнього двору, який виходив у ворота на вулицю Володимирську, і поклав туди ці пакети з 6 мільйонами гривень у службове автор Івана Геннадійовича, "лексус". Там також є фотографії. Відносини були, ну так, близькі відносини.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, чому, на вашу думку, саме Баканова призначили Головою Служби безпеки України?

ВАГАНЯН С. Тому що він є однокласником Президента.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто це було рішення особисто Президента Зеленського про призначення. Він подавав Івана Баканова офіційно відповідно до Конституції як кандидата на посаду очільника Служби безпеки України.

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи ви знаєте якісь обставини цього призначення?

ВАГАНЯН С. Дивіться, обставини я чув лише один раз з вуст Наумова, що Баканову запропонували, і Баканова вмовляли, щоб він став очільником Служби безпеки України.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто він не дуже хотів.

ВАГАНЯН С. Як ви знаєте не гірше від мене, і ваші колеги знають, що в нього навіть не було спеціального військового звання. Йому присвоїли

військове звання, щоб він міг хоч заходити на територію Служби безпеки України.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наскільки він розбирався в законодавстві, в специфіці роботи Служби безпеки України, з вашої точки зору, з того, що ви спостерігали?

ВАГАНЯН С. З моєї суб'єктивної точки зору він взагалі не розбирався в цих питаннях відповідно до своєї посади, всією Службою безпеки України керував особисто Андрій Наумов. Баканов був лише портретом цієї служби.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А які були відносини між Наумовим і Бакановим?

ВАГАНЯН С. Близькі. Дуже близькі відносини були між Наумовим і Бакановим. Баканов робив все, що говорив Наумов.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наскільки вам відомо, коли вони познайомились, Баканов і Наумов?

ВАГАНЯН С. Не знаю, мені це невідомо, коли вони познайомилися. З їхніх розповідей, задовго ще до того, як стартувала президентська кампанія Володимира Зеленського.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А яка роль була у пана Баканова у передвиборчій кампанії кандидата в Президенти Зеленського?

ВАГАНЯН С. Дивіться, у нього... Мені не дуже відомо, яка була в нього роль, але роль в нього була, він був юристом, наскільки ви знаєте, він був юристом, він кварталівські контракти візував, створював контракти всі на їхні виступи. Тобто так. Він був у штабі, він був членом штабу, передвиборчого

штабу Президента Володимира Зеленського. Наумов тоді працював, здається, на ЧАСС, в зоні відчуження.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Які відносини були між паном Бакановим і паном Василем Малюком?

ВАГАНЯН С. Не дуже добрі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Могли би більш конкретно.

ВАГАНЯН С. Наумов весь час мріяв зняти Василя Малюка. Він мріяв, це була його мрія, і він до цього постійно спонукав Івана Баканова, щоб той ходив до Президента і ніс, просто оббріхував його і говорив різні неправдиві речі про Василя Малюка. Я зараз просто хочу підкреслити, я нікого не захищаю, ні Василя Малюка, ні Івана Баканова, ні Наумова, нікого я не захищаю, я просто говорю сухі факти, свідком яких я був. Відносини були дуже складні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозумів. А які відносини були між Іваном Бакановим і Олегом Татаровим?

ВАГАНЯН С. Були дружні відносини між Іваном Бакановим і Олегом Татаровим.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви знайомі з Олегом Татаровим?

ВАГАНЯН С. Ні, я не знайомий з Олегом Татаровим.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не можете нам розповісти розклад Івана Баканова, бо я так зрозумів, ви були на робочому місці і бачили, коли, як він приходив на роботу, коли йшов, чим займався.

ВАГАНЯН С. Дивіться, я, коли в Службу безпеки України майже щодня приїздив, я, до речі, це питання задав в ефірі Борислава Берези, просто щоб він відповів: да, так чи ні. Чи був у мене доступ... Він же ж розповідає, що то не він. Чи був у мене доступ до приміщення Служби безпеки, до кабінетів і так далі, і тому подібне. Не відповідає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, до речі, який був у вас доступ, яким чином ви заходили в будівлю? Там же спеціальний режим.

ВАГАНЯН С. Якщо ваш колега знає точно, внутрішня безпека знаходилася у дворі, його так називали – 33 квадрат. Я з вулиці Володимирської повертав направо перед Головним управлінням, потім в перші ворота я повертав наліво. Заїздив, я можу надати фотографію, відео у вас, до речі, є з того двору, заїздив прямо у двір, а потім піднімався, через двері піднімався до кабінету Наумова.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А у вас на вході, ви заїжджали, ви показували якийсь документ, там же стояла охорона?

ВАГАНЯН С. Ні, вони знали всі мої автомобілі, мої автомобілі і автомобілі охорони.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи було це оформлено якимось офіційним документом, може ви були помічником, може там...?

ВАГАНЯН С. Взагалі не було оформлено ніяких документів. Те, що мені говорив Наумов, те я і виконував.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В журналі відвідувань теж не фіксувалися ваші візити?

ВАГАНЯН С. Ні. Була дана картка від дверей магнітна, яка була однією з карток, якою користувався його водій Василь Різник, це водій Наумова. І коли я приїздив туди і мені було потрібно відкрити двері, то я відкривав нею двері і заходив на поверх.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви сказали, що неправомірну вигоду, з ваших слів, передавали не тільки ви, але й інші бізнесмени. Чи можете ви назвати прізвища?

ВАГАНЯН С. Дивіться, я можу назвати прізвища, це дніпропетровський бізнесмен Вадим Єрмолаєв і ряд інших осіб. Але я ці прізвища хотів би назвати слідству, яке зараз...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми про слідство з вами ще поговоримо, на якому етапі, де і...

ВАГАНЯН С. Я просто не хочу ставити під загрозу життя людей, розумієте. Це справа кожного, якщо хтось мовчить чи якщо хтось говорить правду і не боїться це говорити.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, ви вже сказали, що, з вашої точки зору, Службою безпеки реально керував Наумов. А він, наскільки він був обізнаний в системі? І як це відбувалося?

ВАГАНЯН С. Дивіться, коли Іван Баканов узнав, що його призначать очільником Служби безпеки України, він зателефонував Андрію Наумову, в них були дуже тісні і дуже довірливі... дуже близькі відносини, і він йому запропонував піти і фактично керувати Службою безпеки України, бути його довіреною особою. І як ви пам'ятаєте, його тоді призначили в Управління "К", а потім його призначили в Управління внутрішньої безпеки. Наумов працював до цього в Генеральній прокуратурі і на відміну від Баканова він розбирався в питаннях і в правоохоронній діяльності, і взагалі в законодавстві правоохоронному, він розбирався в цьому питанні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви сказали, що... Про роль Наумова, який був зв'язок між Наумовим і Президентом Зеленським? Чи вони спілкувалися напряду?

ВАГАНЯН С. Дивіться, наскільки мені відомо, з Президентом Зеленським Наумов не спілкувався напряду, завжди те, що було потрібно донести до Президента або щоб Президент виконав те чи інше, що потрібно було Наумову для забезпечення своїх корупційних схем, він це все продавлював і вирішував через Баканова. Все, що потрібно було вкласти в вуха Президенту, все вкладав Баканов. Наумов транслював все через Баканова, взагалі все, навіть питання, я піднімав неодноразово в ефірах, про санкції Ради національної безпеки та оборони.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фактично ви стверджуєте, що керівництво... здійснювала керівництво Службою безпеки України злочинна організація. Я правильно розумію вас? Так чи ні?

ВАГАНЯН С. Так, Наумов призначав очільників обласних управлінь, Наумов звільняв, Наумов мав необмежений вплив на всі кадрові рішення Служби безпеки України.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А яким був розподіл корупційної неправомірної вигоди в злочинній організації, чи маєте ви дані, між Наумовим, Бакановим?

ВАГАНЯН С. Ні, я таких даних не маю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А хто ще входив в цю злочинну організацію, крім Наумова і Баканова, з вашої точки зору?

ВАГАНЯН С. Входив начальник обласного управління в Одеській області Віктор Доровський. Входив директор експертного центру на той час СБУ України Андрій Свінцицький. Входив Артемій Капелюха, начальник четвертого контрабандного управління. Входив Олександр Акст, який повністю був гаманцем Служби безпеки України, який контролював абсолютно всю контрабанду України через підприємство "Преміум пакет".

ГОНЧАРЕНКО О.О. Коли ви востаннє розмовляли з Наумовим?

ВАГАНЯН С. З Наумовим я розмовляв останній раз на початку вересня 2021 року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Про що була ця розмова?

ВАГАНЯН С. Розмова була про те, що Наумов мене покликав до себе вночі на їхній бек-офіс, який на той час був на вулиці Лаврській і належав його колишньому керівникові з управління загального нагляду Генеральної прокуратури, коли її очолював Пшонка, Андрію (*нерозбірливо*). Він мене запросив на той офіс. Там мені відкрив двері бізнесмен з Дніпропетровська, я вже його згадував неодноразово, Вадим Єрмолаєв. І розмова була такого характеру, що я був повинен йому сплатити 20 мільйонів доларів готівкою.

ГОНЧАРЕНКО О.О. За що?

ВАГАНЯН С. Це моя була остання розмова з ним. Коли я в нього запитав...

ГОНЧАРЕНКО О.О. За що сплатити 20 мільйонів, за що?

ВАГАНЯН С. За те, що через тиждень чи два мене повинні були призначити головою Одеської обласної адміністрації замість тоді, коли її очолював на той час пан Гриневецький. За що я у Наумова запитав: ну, я взагалі цього не хочу і не хотів, і ви мене це примушуєте разом з Бакановим, розповідаєте, що Баканов пішов до Президента, вирішив це питання. Так я не просив, мені це не потрібно, я хочу займатися бізнесом, я хочу розвивати свій бізнес, мені нічого не потрібно. Скільки ви будете з мене вимагати кошти, і до чого тут взагалі Єрмолаєв? На що мені Наумов сказав, що: да, в тебе готівки нема стільки, але в тебе є на певну суму, на десятки мільйонів доларів є зернові об'єми, які лежать на елеваторах. От, будь ласка, ці зернові об'єми перевези на елеватори Вадима Єрмолаєва, на групу компаній його, а він віддасть мені готівкою. Єрмолаєв мені це підтвердив, на що я сказав, що я взагалі цього робити: а) не буду і б) я не розумію взагалі, що відбувається. Тоді мені Наумов сказав конкретно, що йому потрібно ці порти також передати директору нагору, так він називав Івана Баканова позаочі, він називав, що він директор. І я сказав, що я це не буду робити, він мені сказав: ти ж дивись, що тебе жодна країна Європи не врятує. Я йому відповів, що я взагалі нікуди не збираюся і хай тікають ті, хто щось робить неправомірне і все. На слідуючий день...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, будь ласка.

ВАГАНЯН С. На слідуючий день він мені зателефонував, запитав, чи розмовляв я з Єрмолаєвим, чи ні. Я йому сказав, що да, розмовляв і сказав, що я не буду цього робити, і взагалі чи, може, ми б зустрілися ще раз, може, він змінить все-таки і пояснить, змінить свою точку зору і пояснить взагалі, що відбувається, чому він з мене це все вимагає, на яких підставах. На що він сказав, що пізніше мені перетелефонує. Потім мені від нього передали привіт у вигляді замаху на моє життя. Все.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чи звертались ви тоді в правоохоронні органи, отримавши...

ВАГАНЯН С. Так, у мене на той час була офіційна охорона, поліція охорони в Одеській області мене охороняла на офіційній платній основі. Керівником управління Одеської області тоді був всім відомий зараз вже Олексій Березневич. Він, до речі, за те, що він з мене зняв цю державну охорону і з моєї дружини, коли мене вже не було в країні, отримав підвищення від зацікавлених осіб моєї ліквідації. Зараз він очолює всю державну... всю поліцію, Департамент поліції охорони Національної поліції... охорони. Так, звертались і моя охорона писала рапорти, але до нас навіть поліцейський автомобіль приїхав до будинку і розвернувся і поїхав. Але на 102 виклик був зафіксований, і рапорт охорона написала згідно до вимог чинного законодавства. Але так, як і все інше, все залишили без уваги, немов би нічого і не було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У вас є копія цього рапорту?

ВАГАНЯН С. Так, я надам.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Надайте, будь ласка.

А скажіть, будь ласка, чи зверталися ви в правоохоронні органи щодо факту, ну, те, що ви говорите, вимагання або шантажу, або здирництва з вас грошових коштів паном Наумовим?

ВАГАНЯН С. Ні, я не звертався. І я поясню вам, чому?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Поясніть, будь ласка.

ВАГАНЯН С. Тому що всім відомо, що Наумов на той час був однією з ключових фігур у всій правоохоронній системі України, у нього була безкарність. Всіх людей, хто йшов проти Наумова... я навіть знаю такі випадки, яких навіть ліквідували фізично.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Назвіть прізвище. Ви сказали, що знаєте випадки людей, які були ліквідовані. Назвіть прізвища, будь ласка.

ВАГАНЯН С. Так, це підприємець з Харкова, я прізвище не буду називати на загаль, я вам можу це все повідомити і надати документи через вашого помічника. Так можна?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Враховуючи, що ми говоримо з вами зараз на ТСК, враховуючи, що мова йде про людину, яка, з ваших слів, її нема вже живою, то це не створить ніякої загрози...

ВАГАНЯН С. Прізвище цієї людини Басистий.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Басистий?

ВАГАНЯН С. Да. Це стосувалося рейдерського захоплення Наумовим і групою ще високопосадовців бізнесу в Харківській області.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви пов'язуєте смерть Басистого з замахом на його життя з боку Наумова, або організації. Правильно ми зрозуміли?

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Скажіть, будь ласка, на той момент ви для себе таке рішення прийняли, я так розумію, що боялися, да, так можна сформулювати, звертатися в правоохоронні органи?

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Сьогодні ви фактично звернулися в тимчасову слідчу комісію і є ваша заява, я так розумію, що звернулися в правоохоронні органи. Чому ви робите це сьогодні?

ВАГАНЯН С. Чому я роблю це сьогодні? Тому що кримінальне провадження, яке було відкрито проти мене восени 2021 року в жовтні місяці стосувалося того, що я немовбито взяв у людини, як я це вже дізнався в 24-му році, у людини, Акста і Баканова... мені невідомого громадянина – Гринько, я взяв у нього в борг начебто 5 мільйонів євро. І він не пам'ятає ні мого складу сім'ї, ні мого найближчого оточення, він навіть не пам'ятає, де він зі мною познайомився. Але він чітко пам'ятає, на яких машинах я пересувався, чітко пам'ятає серію і номер мого паспорта, не пам'ятає моїх адрес, пам'ятає ім'я моєї дружини на той час, пам'ятає дату мого весілля і каже, що він не пам'ятає, хто дав розписку, начебто написану від мого імені, хто дав з мого оточення, але не особисто я, і пам'ятає чітко, що кошти передавалися не мені, не особисто останньому, а комусь з мого немовбито оточення. І по цій кримінальній справі вони почали тиснути, фальсифікувати,

до речі, ми за 4,5 роки ні я, ні мої адвокати не бачили цієї кримінальної справи, ні матеріалів, нічого. Пов'язаний з цим епізод, пов'язаний з цим епізод, який пов'язаний з головою, з начальником управління СБУ в Одеській області Доровським, пов'язаний з його людьми епізод, вони восени 2025 року новий епізод реєструють, дають по ньому підозру і приходять на обшуки до моїх родичів, до моїх сусідів, до моїх друзів, до моєї колишньої родини. І приходять на обшуки з фізичними погрозами. Переривають взагалі всі помешкання. арештовують майно, активи, арештовують навіть в незнайомих мені людей грошові кошти і починають знову і знову, з новою такою силою починають знову мені передавати привіти, знову фальсифікувати цю справу. Тому я вирішив, що я вже не можу мовчати, тому що це вже стосується не тільки мене, а вже стосується людей, яких зі мною: а) пов'язані, і б) моїх родичів, моїх близьких та рідних.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи знайомі ви з Тимуром Міндічем?

ВАГАНЯН С. Ні, не знайомий.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи згадував Наумов чи Баканов Міндіча в розмовах з вами?

ВАГАНЯН С. Баканов згадував як свого друга, але Наумов ні. Я думаю, що Наумов з ним даже не знайомий. Я можу помилятися, але, думаю, що ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи знайомі ви з Андрієм Єрмаком?

ВАГАНЯН С. Я Андрія Єрмака бачив чотири рази в своєму житті. Це стосувалося відкритих засідань з приводу ковіду в Офісі Президента.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви приймали участь в цих засіданнях?

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В якості?

ВАГАНЯН С. В якості представника підприємства, яке постачало апарати штучної вентиляції легенів та медичні препарати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І на цих нарадах ви бачили Андрія Єрмака. З ним не спілкувалися, я так зрозумів вас, особисто.

ВАГАНЯН С. З ним я спілкувався особисто двічі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Розкажіть, будь ласка, про це спілкування.

ВАГАНЯН С. Це спілкування відбувалося в кабінеті в Офісі Президента. Спілкування відбувалося, тому що нам як підприємцям була потрібна допомога, щоб Офіс Президента спростив умови завезення в Україну апаратів штучної вентиляції легенів. Нам потрібна була допомога.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І чим завершилася ця розмова?

ВАГАНЯН С. Розмова завершилася тим, що нам будуть дані відповідні люди, які будуть допомагати в цьому зі штабу з ковідного і все.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви сказали двічі. А другий раз розмова з Єрмаком?

ВАГАНЯН С. А другий раз розмова стосувалася, що люди, які були в цьому штабі, представники цього штабу, вимагали певні грошові кошти. Ми не розуміли за що. І другий раз ми також з певними підприємцями пішли на

зустріч до Єрмака. Взагалі він сказав, що він взагалі не знає, про що річ, і до побачення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ця друга зустріч, ви були на ній не один. Правильно я вас розумію?

ВАГАНЯН С. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А хто ще там був?

ВАГАНЯН С. На цій зустрічі ще був представник підприємства "Ксенко" Валерій Відасов, на цій зустрічі був ще на той час очільник Центру екстреної медицини та медицини катастроф Терлецький Владислав в Одеській області і я.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви дали інформацію онлайн в своєму одному з інтерв'ю, що, за вашою інформацією, Наумов і Баканов за день до початку вторгнення втекли з країни.

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми звернулись до Державної прикордонної служби, я можу підтвердити, що у нас є дані про те, що Наумов перетнув кордон 23 лютого о 00:56 через пункт контролю "Ужгород".

ВАГАНЯН С. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В той же час немає інформації про перетин кордону, державного кордону Іваном Бакановим. За офіційними даними він кордон не перетинав. Як ви прокоментуєте це?

ВАГАНЯН С. Дивіться, він перетинав кордон, це стовідсоткова інформація. Це по-перше. А по-друге...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи міг він виїхати тоді, з вашої точки зору, під якимись іншими документами?

ВАГАНЯН С. Да, я впевнений, що він виїхав під паспортом прикриття. Просто вам наведу один приклад, щоб ми не витрачали час.

Коли затримали Наумова і головного контрабандиста Акста, який є Наумова кумом, при спробі перетину кордону з Сербією і Македонією, то Акст їхав тоді під паспортом прикриття. Це свідчить про те, що в них був необмежений оперативний ресурс, і свідчить про те, що Наумов і Акст – це одне ціле, як би Наумов і Акст один від одного не відхрещувалися. І як ви гадаєте, якщо навіть у якогось контрабандиста в Україні був паспорт прикриття, то що, його не було Баканов, у Голови цілої Служби безпеки України?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, а коли ви останній раз спілкувалися з Іваном Бакановим?

ВАГАНЯН С. Це було влітку 2021 року. Це було в той день, коли вночі було прийнято рішення, що Наумова звільняють з посади, це було на слідуючий день.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Про що ви розмовляли?

ВАГАНЯН С. Розмовляли про те, що мені потрібно буде йти в Офіс Президента на співбесіду. Ми розмовляли про те, що...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вам на співбесіду? Яку?

ВАГАНЯН С. Да, на співбесіду з приводу того, щоб мене призначили Головою Одеської державної адміністрації обласної.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ця тема спливла ще раніше, ви тоді казали про це.

ВАГАНЯН С. Ця тема спливла на моєму весіллі 12.06.2021 року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 12 червня 2021 року.

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це була пропозиція Баканова?

ВАГАНЯН С. Це не була пропозиція. Це була передача інформації Наумовим від Баканова, що я мушу на це згодитися добровільно. Це була вже пропозиція втретє.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Де це відбувалося? Де ви святкували весілля?

ВАГАНЯН С. В готелі "Брістоль" в Одесі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я так розумію, що ці фото, які ви передали з Наумовим, Бакановим, це звідти, да?

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Скажіть, будь ласка, наступне питання. Як... коли ви виїхали за кордон? Ви зараз знаходитесь за кордоном. Правильно ми розуміємо?

ВАГАНЯН С. Так. Я виїхав за кордон 16.09.2021 року, 16 вересня, рейсом "Київ-Відень".

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто, можна сказати грубо, за пів року до повномасштабного вторгнення.

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З тих пір ви в Україну не заїжджали?

ВАГАНЯН С. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви казали в інтерв'ю про якусь розмову. Розкажіть про контакт з вами з боку очільника Державного бюро розслідувань, якщо я не помиляюся, з того що я чув у вашому інтерв'ю. Розкажіть, будь ласка, цю ситуацію.

ВАГАНЯН С. На початку повномасштабного вторгнення, в кінці лютого, місяця мені зателефонували певні люди з орбіти пана Сухачова, які мені запропонували, що взамін на те, що я дам свідчення проти Наумова і Баканова у справі про державну зраду, що після цих свідчень взамін на це до мене буде застосоване, як би мені буде допомога буде надана в тому, щоб мое розслідування було об'єктивним і законним. На що я... Погано чути.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І що було далі?

ВАГАНЯН С. Далі до мене приїхали, місце, де я знаходився на початку четвертого місяця, на початку квітня, приїхала група з...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте конкретніше, це ж... давайте назвемо місто, це ж давня інформація, ми таким чином не видаємо ваше...

ВАГАНЯН С. Відень.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Відень?

ВАГАНЯН С. Відень, да, прибула група, до складу якої входив пан Сухачов, до складу якої...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Особисто?

ВАГАНЯН С. Да, особисто. До складу якої входив пан Чобіток, начальник Управління, я так розумію, внутрішньої безпеки ДБР, і довірена особа пана Сухочова, працівник ДБР, я не знаю, яку посаду він займає, Володимир Прокопенко. Я можу повідомити їхні номери телефону, думаю, що ви швидше знайдете...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто вони були втрюх?

ВАГАНЯН С. Так, вони були втрюх. Володимир Прокопенко. І що було далі?

ВАГАНЯН С. Я дав покази.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви дали покази. Це письмові були, вони записували ваші покази, вони записували аудіо чи відео? Яким чином це було?

ВАГАНЯН С. Вони записували аудіо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Аудіо.

ВАГАНЯН С. Так, на диктофон мої покази. Покази стосувалися Наумова та Баканова. Чути?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чути вас добре, ми вас слухаємо.

ВАГАНЯН С. Покази стосувалися Наумова та Баканова. Взамін на це мені було гарантовано, що я даю покази на Наумова і Баканова, і моє розслідування або забере до себе Державне бюро розслідувань і буде його розслідувати, а не буде воно призупинено, як це було, що чотири дні розслідували мою кримінальну справу і потім її призупинили. Що розслідування буде всебічне, об'єктивне і законне. І все. Потім вони поїхали на територію України, я так розумію, і...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви можете нам назвати точну дату цієї зустрічі. Ви сказали початок квітня, може, у вас є зафіксовано, чи ви пам'ятаєте точну дату?

ВАГАНЯН С. Точну дату мені для того, щоб вам назвати, мені потрібно взяти телефон той, яким я користувався на той час.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це початок квітня 2022 року. Я правильно...

ВАГАНЯН С. Так.

ГОЧАРЕНКО О.О. І чи ви знаєте, що є, про обставини, тобто вони спеціально приїхали для зустрічі з вами, чи це було якесь там відрядження, якісь, може, ви знаєте обставини їхнього оцього виїзду?

ВАГАНЯН С. Не знаю, чи вони спеціально приїхали для зустрічі зі мною. Але наскільки мені відомо, вони були у Відні три або чотири дні. Вони приїхали в кінці неділі, а поїхали або в неділю, чи в понеділок. Я можу вам надати цю всю інформацію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це важлива інформація, ми будемо її перевіряти, тому, будь ласка, надайте.

Під час цієї розмови, вірніше, не розмови, а взяли, ви сказали слово "взяли покази". Тобто ви в кінці підписали якісь папери, чи все залишилося у вигляді аудіо цього...

ВАГАНЯН С. Ні, все залишалося у вигляді аудіо.

ГОЧАРЕНКО О.О. Аудіо. Чи в цей момент під час зустрічі з ними вони комусь телефонували, з кимось розмовляли по телефону?

ВАГАНЯН С. Так, вони телефонували до, я так розумію, до Олега Татаров, і вони телефонували, наскільки мені відомо, до Максима Цуцкірідзе.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це означає, наскільки мені відомо, тобто ви в цій розмові не приймали участь, ви просто чули, що вони з кимось розмовляють.

ВАГАНЯН С. Я чув, що вони розмовляли з конкретними людьми. Одного з них прізвище було Татаров, в іншого було прізвище Цуцкірідзе.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А про що вони з ними розмовляли?

ВАГАНЯН С. Про перебіг справи, яка стосується мене, що вони зараз беруть покази, і потрібно надати дозвіл на ознайомлення зі справою моїм адвокатам, яким відмовляли...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це відбулося в наступному?

ВАГАНЯН С. Ні. Цього не відбулося.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А коли ви в останній раз спілкувалися з Володимиром Зеленським?

ВАГАНЯН С. З Володимиром Зеленським спілкувався саме під час цієї зустрічі на слідуючий день.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ця зустріч тривала два дні?

ВАГАНЯН С. Так, ця зустріч тривала два дні: перший день і другий день я давав покази.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Склад учасників був той самий перший і другий день: Сухачов, Чобіток, Прокопенко?

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І на другий день вони телефонували Президенту Зеленському?

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Розкажіть про... І ви розмовляли з Президентом Зеленським, що...

ВАГАНЯН С. Розмова була короткою, що якщо Іван Геннадійович... що якщо Іван в чомусь винен, то об'єктивно в усьому розберуться, і мені повернуть все те, що в мене відібрали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це дуже важлива розмова. Ви ж розумієте, якщо, ну, от ви про неї свідчите зараз...

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. ...і тому нам важливо почути тут абсолютно всі обставини цієї розмови. Тобто хто набирав, з якого...

ВАГАНЯН С. *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. З якого... Давайте я перелічу питання, а ви розкажете. Хто набирав Президента? Чия була ініціатива? З чийого телефону ця розмова відбувалася? Чи це був гучний зв'язок, чи негучний зв'язок, і ви взяли слухавку і розмовляли? Що конкретно сказав вам Президент? Що сказали йому ви? Тут важлива кожна деталь, будь ласка, розкажіть.

ВАГАНЯН С. Ця розмова була дуже коротка, обставини дуже прості. Сухачов був ініціатором цієї розмови. Він поставив телефон на гучномовець, сказав, що вони знаходяться всі, всім складом зі мною і що я маю пересвідчитися, що це саме завдання від Президента, а не їхня самодіяльність. На що він мені підтвердив це і сказав, що розшук Інтерполу...

розшук Інтерполу, я тоді знаходився в розшуку Інтерполу, в мене була червона картка Інтерполу, що розшук Інтерполу вони мені, так, як в мене вже на той час було рішення суду про зміну мені запобіжного заходу, вони мені скасують. І щоб я надалі співпрацював зі слідством, щоб я надалі давав покази ті, які я даю. І якщо Іван Геннадійович в чомусь винен і група осіб, яку я називаю, то правоохоронні органи в лиці ДБР розберуться з усім, і винні будуть покарані, а мені повернуть все те, що у мене відібрали, і повернуть все те, як мене пограбували.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи ви щось питали у Президента?

ВАГАНЯН С. Ні, я нічого не питав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У вас не викликало сумнівів, можливо, це був не Президент, можливо, це було ...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, у мене не виникало. Що-що?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви впізнали голос Президента, звідки ви впевнені, що це був Президент?

ВАГАНЯН С. Так, я впізнав голос Президента, я впевнений, що був Президент.

ГОНЧАРЕНКО О.О. До цієї розмови останньої вашої з Президентом ви скільки разів з ним бачились приблизно?

ВАГАНЯН С. Коли він був Президентом чи коли він був керівником...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, взагалі за весь час знайомства.

ВАГАНЯН С. За весь час, не знаю, може разів сто.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви добре знаєте його голос і ви добре з ним знайомі, ви впевнені, що то був Президент.

ВАГАНЯН С. Впевнений, що то був Президент, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви сказали, що далі співпрацювати зі слідством ви дали другий день покази, вони поїхали. Що відбувалося після цього, яким чином відбувалося слідство?

ВАГАНЯН С. Зі мною контактував працівник ДБР Прокопенко Володимир, мої адвокати контактували з Артемом Шевчишиним. Це, настільки мені відомо, заступник начальника Головного слідчого управління Національної поліції Максима Цуцкарідзе. Людина, яка фальсифікувала проти мене цю кримінальну справу за вказівкою Баканова з Наумовим. Він ніяк не хотів, що б мені не говорив Прокопенко, він ніяк не хотів давати матеріалів справи. І сказав, що, якщо потрібно буде, то мене все рівно не пустять, а знайдуть на мене все нові і нові епізоди.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Коли завершилися ваші ці всі контакти? Тобто я так розумію, що...

ВАГАНЯН С. Мої контакти завершилися в липні 2021 року, а поновилися в кінці жовтня 2022 року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви сказали, липні 2021. Ви мали на увазі...

ВАГАНЯН С. У липні 2022 року. Вибачаюсь.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В липні 22-го року ці контакти з українськими правоохоронцями призупинилися.

ВАГАНЯН С. Призупинилися.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Призупинилися. І поновилися?

ВАГАНЯН С. А поновилися в кінці, в останніх числах жовтня 2022 року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І що було далі?

ВАГАНЯН С. Далі вони у мене просили інформацію чутливу і компрометуючу на Наумова і Баканова іще певних осіб. Я їм відмовився давати. Потім мої адвокати в законний порядок відмінили підозру, скасували підозру мені в Печерському районному суді міста Києва. Після цього вони знову, порушуючи Закон України, незважаючи на те, що в мене вже не було підозри, у мене було рішення суду, після цього вони все рівно мене незаконно подали знову вже вдруге в розшук міжнародний в Інтерпол. І коли мене затримала поліція для перевірки документів, то виявилось, що центральне бюро в Ліоні надало відповідь, що так, я був в розшуку, але розшук відкликаний країною, яка ініціювала цей розшук. А коли написали запит до України, то підлеглі на той час пана генерала Василя Неволі написали, що цей запит є ургентним і тому мене на 40 днів заарештували. Але при цьому і Прокопенко, і Сухачов, телефонувавши мені по телефону, вони мені розповідали, що для того, щоб у мене не було в подальшому проблем, і я бачу, що я сам собі створюю проблеми, мені потрібно віддати ці компрометуючі матеріали на Баканова, Наумова та певну групу осіб, і тоді від мене відчепляться.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Що було далі?

ВАГАНЯН С. Прокуратура з порушеннями строку подачі апеляції подала апеляцію, і це все тягнулося з грудня місяця. Ні, не з грудня, з листопада 22-го року по серпень 23-го року в Апеляційному суді міста Києва. Апеляційна скарга прокурорів, вона все переносилася і переносилася, але в серпні місяці 2023 року все-таки колегія суддів скасувала рішення Печерського районного суду міста Києва, який відмінив мені підозру. Потім моє спілкування з цими всіма правоохоронцями взагалі перервалося по сьогоднішній момент.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, що зараз відбувається після вашого виходу, скажімо так, в публічний простір цими заявами і звинуваченнями? Чи ви в контакті з кимось з представників українських правоохоронних органів?

ВАГАНЯН С. Ні. Я не в контакті ні з ким з представників українських правоохоронних органів, окрім детектива НАБУ, я ні з ким не знаходився ні в якому контакті. Також я не можу дотелефонуватися до слідчого, який мені, скажемо так, нову підозру пред'явив мені у справі про якесь шахрайство, що я комусь винен там якісь баснословні суми коштів дуже великі, там десятки мільйонів доларів за якусь не поставлену агропродукцію. Людина вручає мені підозру шляхом через міжнародний...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це слідчий якого органу правоохоронного?

ВАГАНЯН С. Це слідчий слідчого управління міста Києва Роман Греку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Національна поліція?

ВАГАНЯН С. Так.

ВАГАНЯН С. Підлеглий Цуцкірідзе.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви вже декілька разів згадали Цуцкірідзе. Ви теж з ним маєте... знайомі з ним особисто?

ВАГАНЯН С. Так, я з ним знайомий особисто.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Які у вас відносини? І ви вже його декілька разів згадали. Ви вважаєте його причетним до всього того, що ви зараз розповідали?

ВАГАНЯН С. Так, я вважаю, що ця людина створювала цю штучну кримінальну справу, що одну, що другу. Я в цьому впевнений.

ГОНЧАРЕНКО О.О. За чиїм наказом?

ВАГАНЯН С. За наказом Баканова і Наумова.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви вважаєте, що Баканов і Наумов до сих пір можуть давати такі накази?

ВАГАНЯН С. Ну, якщо до сих пір суди в справі людини Наумова виносять рішення на користь людини Наумова, то я впевнений, що Наумов і Баканов мають до сих пір вплив на правоохоронну систему України і на судову систему України.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви сказали, що ви в контактi з детективом НАБУ, чи вам вiдомо, чи вiдкрито кримiнальне провадження по тих заявах, якi ви зробили, чи йде розслiдування, що вам вiдомо тут?

ВАГАНЯН С. Так, кримiнальне провадження вiдкрито i йде досудове розслiдування на даний час.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вас, в рамках цього розслiдування вас допитали? Ви... Як вiдбувається ваша спiвпраця зi слiдством зараз?

ВАГАНЯН С. Я був допитаний в рамках цього розслiдування один раз слiдчим.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Коли це було? Приблизно.

ВАГАНЯН С. 28.01.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 28 сiчня, тобто, грубо кажучи, 10 днiв тому.

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це вiдбулося вже пiсля того, як ви вийшли в ефiр з вашими звинуваченнями. Правильно?

ВАГАНЯН С. Так, це вiдбулося пiсля того. I пiсля того, як НАБУ зареєструвало i публiчно вiдзвiтувало, що воно зареєструвало кримiнальне провадження.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Цей допит вiдбувався онлайн?

ВАГАНЯН С. Так, цей допит відбувався онлайн, з відеофіксацією зі сторони працівника НАБУ, детектива.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зараз якісь у вас призначені наступні слідчі дії? Що відбувається?

ВАГАНЯН С. Призначений наступний допит на цьому тижні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановний пан Валентин Наливайченко зараз бере слово.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Перше і найголовніше, дякую вам, що ви є на ТСК. Сотні тисяч людей в Україні подивилися відеоматеріали, де ви даєте свідчення, важливі свідчення. Ми хотіли б сказати головне, ми хочемо і будемо сприяти розслідуванням або розслідуванню, скільки б їх не було і скільки б вони не тривали. І в цьому зв'язку саме з цією... під цією призмою спочатку короткі коментарі від мене і декілька питань.

Перший короткий коментар. Це не переживайте, фіксація в'їзду і виїзду на будь-яку територію Служби безпеки України відбувалася і відбувається. Ми порадимо і допоможемо детективам НАБУ з сервера зняти будь-яке відвідання, в тому числі і вами, приміщень і територій, тим більше на Володимирській, 33.

Другий коментар. Що стосується повноважень управління внутрішньої безпеки Служби безпеки України. Насправді дивною тільки одна ситуація виглядає: що це якраз те управління, яке, – я двічі Головою СБУ був, – і воно уповноважено боротися з корупцією в самій Службі безпеки України, тобто серед працівників СБУ.

Третій мій коментар. Це якщо з вами проводились будь-які процесуальні дії на території іншої країни, зокрема Австрії, то вам би мали повідомити і погодити такі процесуальні слідчі дії з урядом Австрії, з

правоохоронними органами Австрії. В цьому зв'язку перше маленьке питання буде. Чи відомо вам, чи говорили ті люди, які до вас приїжджали під час повномасштабної агресії з Україною від ДБР, чи вони повідомляли вам, погоджені їх слідчі дії у Відні, столиці Австрії, чи ні з австрійськими правоохоронними органами?

ВАГАНЯН С. Ні, вони мені цього не повідомляли. Вони лише перед тим, як вони приїздили до, лише перед тим, як вони приїздили на територію Відня, на територію Австрії, вони мене попрохали записати коротке відео, як вони мені сказали, що це відео особисто для Президента, в якому я описую свою ситуацію і кажу, що я бажаю дати покази і розповісти про всі неправомірні дії, які на той час, коли був Головою Служби безпеки України Іван Баканов, на той час ще був Головою Служби безпеки України, який він проводить неправомірні дії разом з Наумовим.

Оце був єдиний коментар і все.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Ясно.

ВАГАНЯН С. Чітко мені ніхто не сказав, що дії, слідчі дії, які відбуваються на території Австрії, що вони погоджені з правоохоронними органами Австрії. Такого мені сказано не було.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Ясно.

Чи ви висловлювались у спілкуванні з представниками і керівником ДБР щодо погроз вашому життю або ваших рідних, близьких.

ВАГАНЯН С. Так, висловлювався.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Вони задокументували? Була якась реакція від них? Якщо була, то яка?

ВАГАНЯН С. Вони просто задокументували і сказали, що вони розберуться і все, і сказали, щоб я та члени моєї родини направили листа і до центрального апарату ДБР, і до територіального управління ДБР, яке на той час знаходилося в Миколаєві, щоб я направив ці всі... щоб члени моєї родини та я направив ці всі заяви. Але направили тричі адвокати, відповіді до сих пір ніякої немає.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Тобто ви офіційно повідомили про загрози вашому життю...

ВАГАНЯН С. Так, так.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Реакції правоохоронних органів не було?

ВАГАНЯН С. Так, і в ДБР також надсилалися за ці всі чотири з половиною роки десятки заяв про злочинне угруповання і хто до нього входить, і про віджим бізнесу, і про тиск, і про погрози, і про фальсифіковані кримінальні справи, фігурантами якої мали б ставати і Максим Цуцкірідзе, і Віктор Доровський, і слідчі, і прокурори, і судді, але реакції взагалі жодної.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Ми просили б вас направити копії ваших заяв до тимчасової слідчої комісії і зразу скажу вам для чого. Не для архівації, а для офіційного направлення керівнику Офісу Генерального прокурора, щоб згідно із законодавством України: а) було перевірено наявність або відсутність таких загроз, а в разі наявності забезпечена безпека учасників кримінального судочинства, вас або інших, щодо яких будуть виявлені загрози.

ВАГАНЯН С. Добре.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Станом на зараз чи є загроза вашому життю, погрози на вашу думку, за вашою оцінкою?

ВАГАНЯН С. Так, є погрози і моєму життю, які постійно надходять по телефону. Вони у мене є задокументовані, я їх також надам. Є інформація про те, що на мене готується замах. Є погрози від колишнього начальника податкової поліції міста Києва пана Ігоря Скорохода, який погрожує моєму оточенню, який розповідає, що він діє, є запис цієї розмови, я надав помічниці Олексія, де він каже, що Генеральний прокурор дав команду особисто розірвати все моє оточення і просто створювати штучні проблеми, безлад. І він каже, що обшуки у моїх рідних, обшуки у моїх друзів, моїх знайомих, моїх сусідів і навіть у тих людей, яких я ніколи в житті не бачив і не знаю, що це лише початок. Людина з повноваженнями від Генерального прокурора. Я думаю, що пан Генеральний прокурор навіть не знає такої особи, як Ігор Скороход, може десь чув його у зв'язку з тим, що він являється кумом колишнього міністра зборів і доходів пана Клименка при владі Януковича, а так...

Мені, наприклад, ця ситуація незрозуміла. Слідчий, коли я йому телефоную і прошу його, що я хочу прийняти по відеозв'язку участь у слідчих діях, у допиті, тим паче, що він через міжнародне співробітництво офіційно, коли мені вручалася підозра, мені надали дві повістки на 4 та на 5 грудня на виклик. Мої адвокати 5 разів написали слідчому, що ми хочемо прийняти участь по відео, на що слідчий відповів, що коли надійдуть підтвердження і матеріали, що я отримав підозру, тоді ми узгодимо дату та час допиту. Але потім призупинив слідство. Це так, як було і в першому кримінальному провадженні, потім призупинив слідство, і в суді обрали міру запобіжного заходу, вже вдруге мені в Голосіївському суді, районному суді міста Києва мені обрали міру запобіжного заходу вже вдруге тримання під вартою. Адвокатів моїх не допустили до засідання, мене до відеоконференції і участі

у судовому засіданні по відеоконференції також не допустили, безкоштовного захисника залучили дуже швидко. Ну, якось так.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Я просив би, щоб ви заяву тоді терміново направили, якщо є такі погрози або загрози вашому життю або життю ваших рідних, близьких, в тому числі для нашої тимчасової слідчої комісії. І зразу кажу, що ми терміново її скеруємо до Офісу Генерального прокурора для того, щоб вам як учаснику кримінального судочинства була забезпечена безпека. Добре?

ВАГАНЯН С. Добре.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Зробіть, будь ласка.

Дуже короткі питання. Ви згадували і, зокрема, диван я бачив на фотокартках, який як двічі Голова СБУ скажу, що таких диванів не було ніколи, можливо, це нові і з'явилися. Але не про диван зараз, а про готівку у вигляді хабарів, як ви стверджуєте, ви її передавали керівництву Служби безпеки України включно з керівником Головного управління внутрішньої безпеки Служби безпеки. Так?

ВАГАНЯН С. Так.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Ця готівка яке походження має, з банківського рахунку, з ячейки, де ви її отримали?

ВАГАНЯН С. Я її отримав у контрагентів, яким я продавав зернові об'єми, зернові культури, аграрні культури, я її отримав готівкою у своєму офісі. Мені була привезена готівка в мій офіс в Одесі на вулиці Гагаріна, 12-а, на проспекті.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. І правильно ми вас зрозуміли, що потім ви її доставляли до Києва і потім безпосередньо завозили автомобілем в ...*(Не чути)*, у внутрішній цей квадрат.

ВАГАНЯН С. Так, я це робив неодноразово.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

У мене останній блок питань, декілька. І тут ми хочемо зрозуміти наступне. Ви стверджуєте, що фактично керувала Службою безпеки України злочинна організація. Ви назвали навіть учасників цієї організації.

ВАГАНЯН С. Так, я стверджую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Питання в чому. Також ви стверджуєте, що ви багато разів бачили Президента Зеленського і з ним спілкувались, ну, як Володимира Зеленського ще до виборів, після виборів. Правильно я формулюю?

ВАГАНЯН С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. До речі, після виборів ви з ним зустрічалися особисто як вже з діючим Президентом?

ВАГАНЯН С. Це було один раз, коли... якщо ви пам'ятаєте, був гучний скандал на початку 2021 року з приводу поставки автомобілів швидкої допомоги на обласний центр Одеської області медицини та медицини катастроф, на швидку допомогу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Розкажіть, ви були з ним н особистій зустрічі, чи це нарада якась була, що це було?

ВАГАНЯН С. Так, я був з ним на особистій зустрічі в Офісі Президента.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В його кабінеті зустріч відбувалась?

ВАГАНЯН С. Ні, не в його кабінеті. Ця зустріч відбувалася двічі, один раз за його участі, другий раз без його участі, в кабінеті його помічника Сергія Шефіра.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А ви знайомі з Сергієм Шефіром?

ВАГАНЯН С. Я його бачив один раз в своєму житті.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тоді на цій зустрічі?

ВАГАНЯН С. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, і що було під час цієї зустрічі з Президентом, що ви вирішували і що ви вирішили?

ВАГАНЯН С. На цій зустрічі було вислухано ряд аргументів моїх та ряду підприємств-підрядників з приводу поставки і комплектації автомобілів швидкої допомоги. І ряд аргументів від самого пана Шефіра та їхньої експертної групи, якихось незрозумілих для мене працівників начебто з Міністерства охорони здоров'я України. І все. І рішення було, ну, не рішення, резюме було цієї зустрічі, щоб Шефір далі розібрався з цією ситуацією. І все.

А на другій зустрічі, на другій зустрічі, був присутній також народний депутат України Олександр Дубінський, який зараз знаходиться у СІЗО. І на другій зустрічі вже цю зустріч проводив Шефір та представники іншого підприємства, які зривали і фальсифікували цю поставку. Тому що суть була така, що тендер був проведений, кошти перераховані, але Одеська обласна державна адміністрація на чолі з тодішнім очільником її Максимом Куцом, і ряд бізнесменів, які були дотичні і були в дружніх відносинах з паном Шефіром, дуже в дружніх, вони вирішили, що потрібно через суттєве поліпшення (в лапках) замінити обладнання європейських і американських світових провідних брендів на китайське обладнання в цих швидких допомогах і таким чином зекономити порядку 700 тисяч євро. Ну, на що я та пан Дубінський, який на той час висвітлював цю тему дуже широко, і, до речі, тоді "1+1" також висвітлювали дуже широко цю тему корупційну пана Куцого і говорили, що це неправильно, що це здоров'я та життя людей. Нащо тоді було сказано, що добре, ми цю історію якимось чином вирішимо. Якщо у них є китайське обладнання, то нехай вони ставлять китайське обладнання, якщо у вас європейське обладнання, то ви ставте європейське обладнання. І що пан Шефір сказав, що задача Президента, щоб швидкі допомоги якнайшвидше були поставлені на територію Одеської області, що начебто ми і особисто я зриваю поставку цих швидких. Ось і все.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А хто зустріч з Президентом, хто організував безпосередньо... тобто от буде зустріч. Чи ви її ініціювали, чи навпаки вас запросили? Якщо так, то хто це робив?

ВАГАНЯН С. Ні, мене запросили. На той час працювала в Офісі Президента така людина, як, я не знаю, вона зараз працює, чи ні, помічниця Марія Президента, і на той час був...

ГОЧАРЕНКО О.О. Те, що ми знаємо, опрацюємо.

ВАГАНЯН С. Вона організувала цю зустріч. Разом з актором студії "Квартал 95" з Фаталовим.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А він там був до чого? Він експерт по медичним питанням?

ВАГАНЯН С. Ні, він був як довірена особа Президента, яка комунікувала з бізнесом.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А ще й таке було.

ВАГАНЯН С. Ну, да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

А от Баканов і Наумов були в курсі цієї вашої зустрічі з Президентом, всієї цієї історії з...

ВАГАНЯН С. Так, були. Потім ще Баканов писав есемеску, яку я вам можу надати. Голові... очільнику експертного центру Міністерства охорони здоров'я України про те, що потрібно правильну експертизу написати. Хоча він навіть не вник, що цей експертний центр, який входив до складу Міністерства охорони здоров'я України, що він мав лише по своєму функціоналу право надавати такі висновки про медичні препарати, ніяк не про медичне обладнання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Скажіть, будь ласка, от власне, ви знаєте Президента, зустрічались з ним до і після. Ви, до речі, приймали якусь участь в передвиборчій кампанії Президента?

ВАГАНЯН С. Ні, я не приймав ніякої участі у виборчій кампанії.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да. Ви його знали до, ви зустрічались після, ви спілкувалися, – ну це я вас цитую зараз із ваших слів, – Баканов, Наумов, які, ви вважаєте, створити злочинну організацію, яка керувала Службою безпеки України. Моє питання: чи міг Президент Зеленський не знати про цю злочинну організацію, чи він навпаки про неї знав?

ВАГАНЯН С. Це таке питання, ну...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Згідно ваших даних, чи знав Зеленський про те, чим займається або частково, або повністю Баканов і Наумов?

ВАГАНЯН С. Частково, я впевнений, що знав. Може, не в повноті своєї міри він знав, тому що він все-таки Президент. Але щоб він взагалі не знав про те, що робить його самий найближчий друг, бачите, що він його так сильно зараз опікає, охороняє, і в людини навіть немає підозри. Ну, я думаю, що частково, я впевнений, що частково він знав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Я думаю, що в мене більше питань нема, шановні колеги.

Дякую. Ви, пане Ваганян, ви написали заяву на ім'я слідчої комісії. Ми обов'язково цю заяву розглянемо, за відповідністю направимо. Крім того, пан Наливайченко декілька дуже важливих речей порадив вам зробити. Ми очікуємо відповідні звернення, заяви. Також ви сьогодні згадали про деякі факти. Будь ласка, надайте нам більш точну інформацію щодо дат, можливих документів, тому що по цих фактах ми будемо звертатися у відповідні органи. То мене цікавить у цьому випадку ваша інформація про вашу зустріч з керівництвом Державного бюро розслідувань на початку квітня, тобто більш

точні дати, ви сказали, дві зустрічі. І того телефонного дзвінка, і розмови з Президентом Зеленським, яке з ваших слів відбулося з міста Відень, теж дата цього дзвінка, більш точна інформація.

Тому, якщо ви ще якусь інформацію зараз хочете додати чи про щось звернутися, маєте таку можливість, бо після цього ми будемо зупиняти наше сьогоднішнє продовження засідання.

ВАГАНЯН С. Ні, я більше, ніяких в мене коментарів немає. Я думаю, що слідство буде більш активним після цієї тимчасової слідчої комісії і під вашим контролем, я думаю, що воно буде більш об'єктивним.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми для цього зробимо те, що можемо, в рамках діючого законодавства.

Дякуємо. Тоді пана Ваганяна відключаємо.

Шановні запрошені, гості, представники засобів масової інформації, на цьому ми призупиняємо проведення нашого засідання на сьогодні. Будемо далі вас інформувати про хід роботи нашої тимчасової слідчої комісії. Дякую вам за увагу до нашої роботи. До побачення.

Апарат Верховної Ради України
04-98/3-2026/47223 від 04.03.2026

2166103

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ГОНЧАРЕНКО ОЛЕКСІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ

Сертифікат: 5E984D526F82F38F0400000069605C01FC0B3506

Дійсний до: 08.04.2026 0:00:00

